

conta

Pentru specialiștii în finanțe și contabilitate

Iuliana Panaitescu:

„Opinia auditorului, imagine fidelă a situației financiare a companiei“

▶ pagina 17

**TOP programe de
CONTABILITATE**

▶ pagina 29

În vederea garantării unei analize reprezentative, pe bază de eșantion, a gestionării POR, este nevoie să se asigure criteriile pertinente, semnificative ale caracteristicilor Programului, în vederea selectării dosarelor de controlat

▶ pagina 20

Procedura de eșantionare pentru

VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII

cheltuielilor cu fonduri europene

Pentru ca sunt diamante

București

Calea Victoriei 116-118

Tel.: 021 21 11 478

*Verighete, inele de logodnă,
bijuterii cu diamante și pietre prețioase
din aur de 18kt și platină*

SUMAR

EVENIMENT

- ✔ Prețul gazelor și al petrolului, subiect de îngrijorare pentru ministrul finanțelor pag 5
- ✔ Laszlo Keller: „Criza subprime a demonstrat că piețele emergente nu mai au parte de tratamente speciale“ pag 7
- ✔ Formarea managerului de resurse umane pag 8

STUDII DE CAZ

- ✔ Contabilitatea IFN-urilor pag 9
- ✔ Evaluarea riscului pag 10
- ✔ Strategii de tranzacționare-Long strade pag 12
- ✔ Operațiuni contabile pentru constituirea capitalului social pag 14
- ✔ Analiza beneficiu-cost în contextul proiectelor finanțate din instrumente structurale pag 16

INTERVIU

- ✔ Dr. Iuliana Panaitescu: „Opinia auditorului, imagine fidelă a situației financiare a companiei“ pag 17

ANALIZĂ

- ✔ Conversia scapă rapid clienții de moneda nepotrivită la credit pag 19

FONDURI EUROPENE

- ✔ Procedura de eșantionare pentru verificarea eligibilității cheltuielilor cu fonduri europene pag 20

JURIDIC

- ✔ Formarea profesională continuă pag 23

ȘTEFAN RĂDEANU

Să se revizuiască puțin, dar să nu se schimbe nimic

Ministrul Economiei și Finanțelor, Varujan Vosganian, și-a anunțat bilanțul. Economia duduie, sugerează domnia sa. A adus și argumente. Potrivit ministrului, primul trimestru al anului 2008 este cel mai performant pentru economia românească din 1990 și până în prezent. „Produsul intern brut a avut în primul trimestru al acestui an o creștere de 7,5 % comparativ cu primul trimestru al anului trecut. Această creștere este cea mai mare pentru trimestrul 1 din 1990 încoace. Ceea ce este îmbucurător este de asemenea faptul că pe structura acestei creșteri avem o sporire mare pe zona servicii 6,7%, avem de asemenea o creștere foarte bună în zona construcțiilor. Construcțiile au o creștere fără precedent. Ca să fac numai o comparație: dacă în 2004 în trimestrul 1 construcțiile au crescut cu 7,2% și în 2005 cu 2,9%, în 2006 construcțiile au crescut cu 25%, în 2007 cu 30% și în primul trimestru al acestui an cu 32%.” - spunea ministrul. Așadar, dacă în viziunea ministerială lucrurile merg ca puse pe roate, nu mai sunt necesare reglaje. Ca la fotbal. Nu schimbi echipa și tactica atât timp cât câștigi. Nu vreau să contrazic cele expuse de Varujan Vosganian. S-au făcut numeroase analize pe această temă. Ceea ce mi se pare important este că din punct de vedere fiscal nu trebuie să ne așteptăm la minuni. Actualul ministru anunța doar o revizuire fină care în ansamblu nu schimbă nimic. Aceeași linie. Nu vor fi modificate impozitele de bază și va fi continuat procesul de așa-zisă relaxare fiscală. Vor fi reduse la 39,5% contribuțiile sociale și se va stabili impozitul pe dividende la 10%, atât pentru rezidenți, cât și nerezidenți, și să continue sporirea veniturilor bugetare. În prezent, dividendele acționarilor interni care dețin sub 15% din acțiuni se taxează la sursă cu un impozit final de 10%. Același impozit însă se ridică la 16%, dacă acționarul este nerezident. Procentul poate fi mai mic pentru acționarii din țări cu care România are acorduri fiscale bilaterale. Și cu asta basta. Nimic despre TVA redus la alimente sau despre sistemul de taxare a carburanților, prețul alimentelor și scumpirea în cascadă a benzinei fiind, totuși, principala temere a celor din Finanțe și nu numai. Iată și cum argumentează ministrul poziția sa fermă în acest domeniu. „Având în vedere nivelul redus al accizelor/taxelor din România, nu consider că o scădere a nivelului de taxare/accizare ar duce la reducerea prețurilor carburanților la pompă. În România, problema nu este legată de comportamentul fiscal al statului, ci de comportamentul companiilor. Cred că, pentru piața internă de produse petroliere, o parte a soluției este legată și de începerea de către Consiliul Concurenței a unei investigații în legătură cu nivelul competiției. În contextul discuțiilor legate de o eventuală fuziune MOL - OMV, Comisia Europeană va realiza și ea o investigație asupra modului în care funcționează piața de produse petroliere, inclusiv în România” - spunea Varujan Vosganian. Cu alte cuvinte, nu este necesară o relaxare fiscală pe acest palier deoarece și așa prețurile carburanților din România sunt la un nivel artificial, Petrom fiind compania vinovată. Despre TVA la alimente, cum am spus, nicio șansă. De câte ori s-a cerut o astfel de măsură, refuzul a fost motivat de oficiali prin faptul că o micșorare a taxei nu se va traduce în scumpiri, ci doar la reducerea evaziunii. A se vedea, de pildă, scandalul de pe piața pâinii. Așa că se revizuieste ceva, dar nu se schimbă mai nimic. |

SEFU, DACĂ N-AȘ FI CONTABIL
CI METEOROLOG, AȘ DA COD ROȘU,
PERICOL DE CALAMITĂȚI

conta

Pentru specialiștii în finanțe și contabilitate

Editor: **INTERMEDIA CONCEPT SRL**

Adresa: **București, Piața Presei Libere nr. 1, Corp A3-A4, etaj 1, Sector 1**

Tel.: **0311.050.127, 0311.050.128**

Fax: **021/316.31.85**

Director general: **Georgeta Manea**

Director executiv: **Alexandru Pavel**

Director editorial: **Ștefan Rădeanu**

Redactor-șef: **Raluca Dobre**

Layout & DTP: **Omni Press & Design**
(art@opd.ro)

Difuzare: **Luminița Oprea**

tel.: **031/105.01.29; fax 021/316.31.85**

Presiuni pentru eliminarea sporului de antenă

Ministrul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, Karoly Borbely, a declarat că sporul de antenă acordat unor angajați din sectorul public ar trebui eliminat. „Propunerea este în curs de avizare. Acum acest spor este doar un supliment salarial acordat, dar nu pentru radiații. Vom elimina și această prevedere“, a declarat Karoly Borbely. El a precizat că va propune Parlamentului un proiect care să reglementeze acest aspect, însă s-a declarat sceptic că propunerea sa va mai putea fi adoptată în actuala legislație.

Ministrul s-a declarat încă o dată contrariat de „isteria creată de presă“ în ceea ce privește pericolul reprezentat de antenele GSM pentru sănătatea populației. „A apărut o problemă în

2006, care s-a accentuat în 2007, când presa a scris că anumiți angajați guvernamentali încasează sporuri de antenă. Atunci oamenii au spus că, din moment ce se dau aceste sporuri de antenă, înseamnă că radiațiile emise de acestea sunt nocive și există semne de îngrijorare“, a spus și Ovidiu Fărcaș, reprezentant al ASP Mureș, la dezbaterea „Comunicațiile mobile și sănătatea“, la care a participat și ministrul Karoly Borbely. Fărcaș a mai spus că, la cererea unor asociații de locatari, ASP Mureș și Institutul de Sănătate Publică din Cluj au făcut o serie de măsurători în șase locații din Târgu Mureș și că s-a constatat că nu ar exista motive de îngrijorare în privința radiațiilor emise de antenele GSM. |

Euro a fost cotelat pentru decembrie la 3,73 lei

La sfârșitul lui mai, în piața la termen de la Sibiu au fost încheiate 77.302 de contracte futures și opțiuni, valoarea lor reprezentând echivalentul a 194,5 milioane lei, numărul pozițiilor deschise ridicându-se la 5.456.

Pe raportul euro/leu au fost tranzacționate 1.193 contracte, investitorii reglându-și strategiile în funcție de evoluțiile din piața valutară, un rol important în menținerea lichidității revenind prezenței formatorului de piață. Evoluția prețurilor indică faptul că nu se mai așteaptă o depreciere abruptă a leului, având în vedere că tranzacțiile au fost realizate sub pragul de 3,75 lei.

Cea mai căutată scadență a fost iunie, unde după o scădere a prețurilor la 3,6201 lei, survenită marți, euro a intrat pe o pantă ascendentă, maximul fiind de 3,685 lei, iar închiderea realizându-se la 3,6701 lei, mai sus cu aproape un ban față de ședința precedentă.

Tranzacțiile pe septembrie au urmat aceeași tendință, minimul fiind de 3,6726 lei, înregistrat luni, iar maximul de 3,7299 lei, când prețul de cotare a fost stabilit la 3,7103 lei. Prețurile pe decembrie nu au cunoscut un culoar de fluctuație la fel de mare, minimul fiind de 3,69 lei, iar maximul de 3,73 lei. |

MEF decide privatizarea a trei filiale TEL

Ministerul Economiei și Finanțelor (MEF), acționarul majoritar al Transelectrica (TEL), va analiza, la 26 iunie, privatizarea a trei dintre cele șase filiale ale transportatorului de electricitate, respectiv Icemennerg, Icemennerg Service și Formenerg. „La nivelul MEF și Icemennerg am găsit variante alternative, Icemennerg s-ar putea transforma în Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare. MEF va trebui să decidă pentru această soluție sau pentru continuarea privatizării. Noi suntem deschiși ambelor variante“, a declarat șeful direcției piețe de capital din Transelectrica, Răzvan Purdilă, citat de Mediafax. Propunerile vor fi discutate de Ministerul Economiei, la cererea Consiliului de Administrație al Transelectrica, în Adunarea Generală a Acționarilor companiei, programată pentru 26 iunie, potrivit convocatorului transmis, ieri, Bursei de Valori București (BVB). Icemennerg are ca obiect de activitate cercetarea științifică și ingineria tehnologică, precum și asistența tehnică și service în aceste domenii, iar Icemennerg Service prestează servicii în domeniul producerii de aparate pentru distribuția și comanda energiei electrice. |

Noi servicii la cardurile de credit Cetelem

Compania de credite de consum Cetelem a lansat un serviciu care permite posesorilor de carduri de credit să transfere bani într-un alt cont personal, serviciu care va fi activat automat pentru persoanele care dețin carduri MasterCard Cetelem, a anunțat compania. Potrivit datelor băncii, activarea acestui serviciu nu presupune costuri suplimentare pentru utilizatori, iar pentru transferul de bani, clientul nu trebuie să plătească niciun comision, informează NewsIn. Serviciul „Cash la ordin!“ aferent cardului de credit Cetelem MasterCard Aura oferă și o perioadă de grație de până la 60 de zile, se mai arată în comunicat. Cetelem a lansat cardurile de credit sub sigla MasterCard în august 2006, ajungând azi la un portofoliu de peste 315.000 astfel de carduri, se mai arată în comunicat. Până în prezent, compania a lansat opt carduri cu dublă marcă (co-branded). Societatea a fost înființată în mai 2005, prin preluarea Credisson International de către Cetelem, divizia de credite de consum a BNP Paribas, cel mai mare grup bancar din Franța. Cetelem IFN avea la sfârșitul anului trecut un sold al împrumuturilor acordate de 816 milioane lei (226 de milioane de euro), în creștere cu circa 77% față de nivelul atins în 2006. |

Prețul gazelor și al petrolului, subiect de îngrijorare pentru ministrul Finanțelor, Varujan Vosganian

RALUCA DOBRE

La 22 mai, ministrul Finanțelor, Varujan Vosganian, a ținut o conferință de presă în care a pus în discuție problema unei eventuale majorări de prețuri la gaze, a modificării Codului Fiscal și a cotei unice de impozitare. Mai mult, acesta a criticat politica de prețuri practică de Petrom, afirmând că prețurile ridicate ale carburanților comercializați de companie reprezintă o „sfidare” și sunt mai mari decât cele practicate de alte state. „Prețurile fără taxe sunt cele mai mari din Europa”, a spus ministrul Economiei. Cei doi distribuitori de gaze solicită o majorare a prețurilor cu 18%-19% de la 1 iulie, motivând creșterea tarifelor de import. Distribuitorii de gaze susțin că înregistrează pierderi din cauză că prețurile nu au crescut. “Distrigaz Sud a solicitat ANRE în luna martie o creștere a prețului gazelor cu 12% de la 1 aprilie. Dar alte costuri cresc în continuare. Și, până la 1 iulie, ar fi necesară o creștere cu câte două procente în fiecare lună, deci cu 18% din 1 iulie. Noi am înregistrat pierderi de 80 milioane lei în primul trimestru al acestui an din cauza întâzierii modificării de către reglementator a prețului gazelor, de la 1 februarie, în loc de 1 ianuarie, dar și din cauză că majorarea operată atunci, de 8,5 procente, nu este suficientă pentru noi”, a declarat marți, în cadrul unei conferințe de presă, directorul financiar și juridic al companiei, Pierre Parvex. La rândul lor, oficialii E.ON Gaz România susțineau, în 8 aprilie 2008, că ar fi necesară o creștere a prețului gazelor cu 19% începând de la 1 iulie 2008 și că distribuitorul a avut pierderi de 45 milioane lei în primul semestru al anului, din cauza amânării scumpirii gazelor. Președintele Consiliului de Administrație E.ON Gaz România, Achim Saul, spunea la acea dată că majorarea de preț din februarie 2008 nu a fost suficientă pentru a acoperi costurile tot mai ridicate de achiziție a gazelor naturale ale companiei. Potrivit acestuia, în cazul în care ajustările de preț sunt insuficiente, riscul de a înregistra un venit net negativ în 2008 este foarte mare. Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) a luat decizia de a nu opera nicio modifi-

care a prețului gazelor naturale la 1 aprilie 2008 și, potrivit autorității, acest lucru ar fi posibil abia de la 1 iulie 2008, conform unui comunicat transmis de reglementator la 31 martie 2008. Ultima majorare a prețului gazelor a avut loc la 1 februarie, când prețul acestora a crescut cu 8,5%. La o zi de la aceste declarații, ministrul a atras atenția că Petrom ar putea reduce cu 5-10% prețul carburanților fără ca echilibrul financiar al companiei să fie afectat, ceea ce ar duce doar la reducerea profiturilor „record” înregistrate de Petrom. „În ceea ce privește benzina și motorina din extracția națională, ele ar putea fi sensibil mai mici. Dacă Petrom ar reduce cu 5-10% prețul la benzină și motorină, asta nu ar afecta echilibrul financiar al companiei, ci eventual ar face ca Petrom să nu mai aibă profituri record, așa cum a avut în primul trimestru al anului”, a declarat Vosganian. Ministrul a argumentat că, deși există o piață liberă, redevențele și accizele impuse de stat sunt mai mici comparativ cu cele din UE. Vosganian a mai spus că reprezentanții Consiliului Concurenței l-au asigurat că piața combustibililor este una concurențială, nefiind remarcată organizarea unor

carteluri. Ministrul Economiei a apreciat, totodată, că evoluția prețului combustibililor până la cinci lei pe litru „este puțin excesivă”, până la începutul verii, dar a refuzat să facă previziuni.

Cota unică de impozitare a adus mai mulți bani în buzunarele românilor

Cota unică de impozitare, aplicată de la 1 ianuarie 2005, a permis ca românii să plătească cu 8 miliarde de euro mai puțin pe impozitul pe venit, decât ar fi plătit în condițiile unor cote propuse inițial, a anunțat ministrul la aceeași conferință. Acesta a făcut referire la propunerile privind cota unică de impozitare, făcute de PSD înainte de alegerile din 2004, care, dacă ar fi fost aplicate, ar fi afectat veniturile românilor. „Impozitarea PSD prevedea cote pentru venituri de 14%, 26% și 38%. Ultimele două cote ar fi afectat veniturile a două treimi din români. Pierderile salariaților ar fi fost de 5-6 miliarde euro”, a spus ministrul Finanțelor. El a precizat că, în perioada 2005-2008, câștigurile firmelor prin reducerea impozitului pe profit au fost tot de 8 miliarde de euro. Vosganian a mai

spus că reducerea impozitelor nu a afectat veniturile bugetare. „Impozitele pe salarii și venituri au adus bugetului de stat suma de 7,1 miliarde lei în 2004 și vor aduce 18 miliarde lei în 2008, ceea ce reprezintă o creștere de 2,5 ori. Veniturile din impozitele pe profit au crescut de la 6,48 miliarde de lei în 2004 la 14,5 miliarde lei în 2008, ceea ce reprezintă o creștere de 2,3 ori“, a explicat ministrul Finanțelor. Bulgaria are o cotă unică de 10%, cea mai mică din Europa, introdusă din decembrie 2007, dar criticată de sindicate pentru că sporește povara fiscală asupra persoanelor cu salarii mai mici de 250 de euro. Estonia a fost prima țară care a introdus, în 1994, cota unică de impozitare și a înregistrat, de atunci, o creștere stabilă a produsului intern brut, ceea ce a împins și alte țări est-europene să adopte modelul. Astfel, România a introdus cota unică de 16% de la 1 ianuarie 2005, iar Slovacia a optat pentru un nivel de 19%. Între timp, Albania și multe din statele ex-sovietice au adoptat, de asemenea, cota unică de impozitare.

ne. „Până la 1 iulie nu vom scumpi gazele. După această dată, în funcție de prețurile de pe piața internațională, dar și de condițiile interne, vom lua o decizie“, a spus ministrul Economiei și Finanțelor, Varujan Vosganian. Șeful Finanțelor a precizat că prețul gazelor naturale livrate consumatorilor români a crescut din ianuarie 2007, până în prezent, cu doar 6%, în timp ce prețurile internaționale au crescut cu 70%. Ministrul mai spune că Distrigaz Sud și E.ON Gaz nu au de ce să se plângă. „Anul trecut, nicio companie de distribuție de gaze nu a avut pierderi. Dimpotrivă, au avut un profit – și încă unul considerabil“, a spus Vosganian.

Pentru asigurarea stabilității fiscale, Codul Fiscal nu se modifică în 2009

În urma consultărilor cu experții pe proiecție bugetară din Ministerul de Finanțe, ministrul Varujan Vosganian va comunica Guvernului că, în 2009, Codul Fiscal nu va fi modificat, pentru că interesele

trul Vosganian. Politica fiscală a Ministerului Economiei și Finanțelor se va concentra, în viitor, pe două coordonate - continuarea procesului de relaxare fiscală, simultan cu o creștere a veniturilor bugetare. „Viziunea fiscală a Guvernului României este stabilitatea fiscală, în condițiile creșterii veniturilor bugetare. Nu este o viziune statică“, a spus Vosganian, precizând că principalele impozite nu vor fi majorate. Concret, ministrul s-a referit la taxa pe valoarea adăugată (TVA), care va rămâne neschimbată, și la deducerea personală a impozitului pe venit, unde, din nou, nu vor surveni modificări. Deducerea personală de bază reprezintă o sumă neimpozabilă acordată contribuabilului. „În acest an, intenționăm să nu majorăm impozitele fundamentale, vom continua politica de relaxare fiscală și, în același timp, avem în vedere creșterea veniturilor bugetare“, a declarat șeful Finanțelor. Ba mai mult, acesta a spus că se așteaptă ca, în condițiile reducerii unor impozite, veniturile la buget să crească. „Păstrând impozitele importante neschimbate, reducând unele impozite, să avem venituri mai mari la buget. Poate pare paradoxal, noi însă am dovedit că acest lucru este posibil“, a adăugat ministrul. Vosganian a reamintit decizia Finanțelor cu privire la impozitul pe dividende plătit de rezidenți, dar și de nerezidenți, care va fi de 10%, decizia fiind luată după ce Comisia Europeană a somat România cu privire la impozitarea discriminatorie a acționarilor din afara țării. „În baza unor recomandări ale UE, avem în vedere să unificăm impozitul reținut pentru dividendele alocate persoanelor juridice la 10 la sută, atât pentru rezidenți, cât și pentru străini“. Politica fiscală a României ar trebui elaborată pe termen mai lung, nu de la o zi la alta, așa cum se face în prezent, recomandau, la mijlocul lui aprilie, reprezentanții Fondului Monetar Internațional (FMI), care consideră că proiecțiile pentru veniturile la buget în acest an sunt exagerat de optimiste.

„Politica fiscală trebuie elaborată pe termen mai lung, nu de la o zi la alta, iar autoritățile ar trebui să se concentreze pe bugetul din 2009, nu pe cel din 2008“, spune, la 22 aprilie, reprezentantul FMI pentru România și Bulgaria, Albert Jaeger. De altfel, el aprecia că proiecțiile Guvernului pentru veniturile bugetare pentru întregul an 2008 ar putea fi cu 1-1,5% din PIB peste nivelul estimat de FMI, respectiv cu 6-8 miliarde de lei. Proiecțiile bugetare pe acest an prevăd atingerea unor venituri echivalente cu 39,3% din PIB, după ce în 2007 s-au încasat la buget sume echivalente cu mai puțin de 32% din PIB. |

Prețul gazelor nu va crește până la 1 iulie, după această dată nu se știe

Prețul gazelor nu va crește până la 1 iulie, a declarat, joi, ministrul de Finanțe Varujan Vosganian, precizând, însă, că după această dată lucrurile s-ar putea schimba în funcție de evoluția prețurilor de pe piețele internaționale și de condițiile inter-

statului în colectarea veniturilor și interesele mediului de afaceri coincid în acest moment. „În opinia noastră, sistemul fiscal românesc a ajuns la un punct în care interesele statului în colectarea veniturilor, interesul mediului de afaceri în a avea o politică fiscală cât mai primitoare și cele ale contribuabililor au ajuns într-un anumit punct de echilibru“, a declarat, pe 22 mai, minis-

Laszlo Keller: Criza subprime a demonstrat că piețele emergente nu mai au parte de tratamente speciale

Laszlo Keller, secretar de stat în Ministerul maghiar de Finanțe și participant la ediția din iunie 2008 a Forumului Financiar Central și Sud-Est European, spune că actuala criză financiară a arătat că piețele emergente nu mai au parte de tratamente speciale. Țările solide nu au fost afectate cu mult, spune Keller, însă acele țări considerate vulnerabile (din punctul de vedere al creșterii sau al dezechilibrelor externe) au fost serios zdruncinate.

Keller spune că „în cazul Ungariei, consolidarea fiscală începută în vara lui 2006 era deja în faza de implementare și se aștepta livrarea primelor rezultatelor atunci când criza subprime a escaladat“. Astfel, deși Ungaria a experimentat o rată de schimb relativ mare – și o volatilitate a randamentelor chiar și mai mare pentru un timp îndelungat –, moneda s-a întărit semnificativ și randamentele au scăzut în ultimele luni/săptămâni.

Keller previzionează că afacerile maghiare pot fi afectate de o posibilă încetinire a economiei europene, drept consecință a condițiilor de finanțare mai severe. Din fericire, afirmă secretarul de stat, în acest moment economia reală europeană nu este proiectată să sufere la fel de mult ca aceea americană din cauza crizei subprime, așa încât sectorul privat maghiar bazat pe export nu se va confrunta cu o problemă de substanță. Mai mult decât atât, deoarece o parte din ce în ce mai mare a exporturilor din Ungaria merge către noile state UE și către alte regiuni cu potențial crescut de dezvoltare, se așteaptă încă o creștere a exporturilor de peste 10% în următorii ani. În orice caz, scăde-

rea lichidităților disponibile pe piețele internaționale și volatilitatea condițiilor de finanțare ar putea avea un impact negativ în ceea ce privește investițiile în întreprinderi, adaugă Keller.

Vorbind despre avantajele și dezavantajele țintirii inflației, Keller spune că Ungaria operează cu un sistem de țintire a inflației din 2001 și că acesta s-a dovedit în multe țări benefic în susținerea aștep-

tărilor inflaționiste, ratele de inflație în țările unde acesta a fost introdus scăzând sensibil. Keller mai spune că succesul sistemului de țintire a inflației depinde în mare măsură de credibilitatea sa, bazată pe rezultatele trecute și pe performanța sistemului, necesitând în același timp o cooperare îndeaproape și o bună coordonare între politicile monetare și cele fiscale. |

Formarea managerului de resurse umane: o necesitate ce derivă din rolul său

ANDREEA UDREA – JUNIOR TRAINER
MMM CONSULTING INTERNATIONAL

Există numeroase abordări și modele ce pun accentul pe zona de concentrare a unui departament de mărime medie, așa cum au majoritatea companiilor. Fără îndoială, poate cel mai cunoscut dintre ele este modelul care numește departamentul de RU „partener de afaceri” pentru echipa de conducere a companiei în care activează. Contribuția departamentului de RU într-o companie vine din cinci direcții de bază care devin, astfel, cele cinci direcții de acțiune ale managerului de Resurse Umane și definesc și necesitatea formării sale din această perspectivă. Munca de Resurse Umane poate fi clasificată pe cinci niveluri de contribuție, de la cel de bază la cel strategic:

Nivelul 1 – managementul informației și alte procese de bază

Fiecare departament de RU trebuie să furnizeze informații legate de angajați, să dea răspunsuri unor cereri ale angajaților sau cerințelor managerilor companiei la nivel operațional. Acest tip de activități reprezintă activitățile de bază gen: documente de angajare, salarizare, eliberare din post, adeverințe etc.

Nivelul 2 – Servicii funcționale

Acest nivel include activitățile funcționale standard de tip recrutare și selecție, compensații și beneficii, relații cu angajații și training. Fiecare departament funcțional are propriile scopuri și obiective și, deși acest gen de servicii interacționează într-o oarecare măsură, acestea pot fi livrate independent fiecărui departament.

Nivelul 3 – coordonarea eforturilor în vederea îmbunătățirii productivității

La acest nivel întâlnim activități care intră sub o umbrelă mai largă, aceea a contribuției planificate în care există un efort coordonat prin care se contribuie la un obiectiv organizațional: din perspectiva RU, contribuția acestui departament la îmbunătățirea productivității. Orice astfel de efort necesită indicatori, elemente de măsură a efortului uman și departamentul de RU este acela responsabil să definească și să pornească inițiative de creștere a valorii produse de angajați pentru companie și de reducere a costurilor unitare ale forței de muncă.

În mod tradițional, multe din departamentele de Resurse Umane se opresc cu intervenția la Nivelul 2, chiar dacă există obiective exprese în legătură cu Nivelul 3. Uneori acest lucru este depășit prin adu-

garea pe agenda departamentului de RU de instrumente de retenție a angajaților performanți, reducere sau reorientare a numărului de angajați acolo unde rezultatele afacerii sunt slabe, introducerea unor sisteme de motivare non-financiară, implementarea de sisteme de indicatori de performanță, eforturi coordonate de reținere a cunoștințelor „know-how-ului” organizațional.

Nivelul 4 – dezvoltarea avantajului competitiv prin managementul talentului

Acest Nivel 4 reprezintă un punct major de tranziție de la munca de Resurse Umane ca funcțiune suport la asumarea rolului său strategic. Creșterea nivelului de competitivitate al companiei se face prin coordonarea întregului efort de RU în acest sens. Compania alege să nu privească neapărat ce fac competitorii săi în domeniul resurselor umane, ci să dezvolte potențialul intern, să identifice punctele slabe ale concurenților și să exploateze aceste puncte slabe: analiza programelor adresate personalului în companii concurente; planificarea forței de muncă și previzionarea acesteia; calitatea brandului de angajator; modalitatea de colectare a informațiilor.

Nivelul 5 – Dezvoltarea de soluții pentru probleme de nivel strategic și răspunsul la oportunități

Acesta este nivelul care reprezintă cu adevărat contribuția strategică a departamentului de RU. Eforturile merg mai departe de îmbunătățirea eficienței și productivității, merg până la implicarea în aspecte strategice cum ar fi dezvoltarea de produse, calitatea serviciilor și a produselor, servicii către clienți, poziționarea companiei pe piață. Sunt puține companiile în care departamentul de HR lucrează la acest nivel și cele mai multe dintre cele identificate au o cultură orientată către performanță. Din păcate, deși există multe dezbateri în acest sens, de cele mai multe ori munca de Resurse Umane nu are nici caracter strategic și nici de „partener de afaceri”. Planurile de afaceri și de dezvoltare se fac în săli de ședință pentru care managerul de Resurse Umane nu deține, de cele mai multe ori, cheia. Pentru a putea accesa zona strategică a companiei, transformarea funcției de Resurse Umane trebuie să înceapă cu transformarea fiecărui practician în parte, în sensul stăpânirii proceselor și al utilizării fiecărui element de bună practică existent. Acesta este motivul

esențial pentru care companii de training precum MMM Consulting International stabilesc un program de pregătire în domeniul resurselor umane. Fiecare modul are ca invitat un trainer-practician, iar la a doua serie programul este pregătit și livrat de specialiști, de practicieni, de oameni care, zilnic, cu asta se ocupă: sunt manageri sau directori de resurse umane sau consultanți în domeniul resurselor umane și care au succes în companiile lor, companii multinaționale sau românești, companii mici sau foarte mari, cu sisteme de resurse umane care au fost implementate într-un sistem organizațional riguros sau care au fost create de la zero. Proiectul MMM Consulting International se adresează și celor care nu au neapărat o practică îndelungată, dar doresc să reducă curba învățării și să comprime timpul până la care vor începe să aibă real succes. Este vorba de Cursul Manager de Resurse Umane care este certificat profesional la nivel național de CNFPA, care se adresează celor care doresc schimb de experiență, doresc să învețe din practica altor colegi de resurse umane, care doresc și o certificare adecvată și recunoaștere a cunoștințelor lor.

Parcurgând un astfel de program, participanții vor dezvolta următoarele capacități:

- Să înțeleagă și să contribuie la politica și strategia companiei în domeniul resurselor umane
- Să deprindă abilitățile necesare derulării proceselor de recrutare și selecție, evaluare a performanțelor, dezvoltării și instruirii angajaților companiei pentru care lucrează
- Să deprindă cunoștințele și abilitățile necesare înțelegerii culturii organizaționale și a lucrului cu celelalte departamente ale companiei în vederea consolidării culturii organizaționale
- Să știe să pună în slujba organizației toate calitățile angajaților și să ia măsuri pentru reducerea acelor comportamente ale acestora ce sunt în dezacord cu obiectivele organizației
- Să identifice maniera prin care obiectivele organizaționale pot fi înțelese și interpretate în interdependența lor până la nivelul obiectivelor fiecărui angajat în parte
- Să înțeleagă aspecte concrete ale relațiilor cu salariații, reprezentanții acestora, sindicatele, precum și cerințele specificate în Codul muncii sau alte acte legislative relevante |

Contabilitatea IFN-urilor

ANGELA MANOLACHE, MANAGER
ADVISORY, KPMG

Ordonanța Guvernului 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale stabilește cadrul general de reglementare al instituțiilor financiare nebancare (IFN), ca entități ce au ca obiect de activitate creditarea sub diverse forme și care sunt supuse monitorizării și supravegherii de către Banca Națională a României.

Conform acestui act legislativ, instituțiile financiare nebancare organizează și conduc evidența contabilă în conformitate cu prevederile Legii contabilității, republicată, și cu reglementările specifice elaborate de Banca Națională a României, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice.

Astfel, începând cu 1 ianuarie 2008, Reglementările contabile conforme cu directivele europene, aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 5/2005 („Ordinul BNR 5/2005”), cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile tuturor categoriilor de instituții financiare.

Implementarea noului sistem contabil reprezintă una dintre cele mai importante schimbări operaționale cu care se confruntă IFN-urile ca urmare a aplicării noului cadru de reglementare. Ordinul BNR 5/2005 introduce, față de reglementările contabile specifice societăților comerciale, o serie de noi principii și noțiuni contabile. Aplicarea noului sistem contabil presupune, pe lângă utilizarea unui nou plan contabil, și redefinirea modului de reflectare în contabilitate a activităților operaționale, astfel încât să fie asigurată respectarea principiilor reglementărilor contabile aplicabile instituțiilor de credit.

Una dintre cele mai importante schimbări constă în evaluarea elementelor exprimate în deize prin intermediul conturilor 3721 „Poziție de schimb” și 3722 „Contravaloarea poziției de schimb”. Aceste conturi asigură legătura între contabilitatea în deize și contabilitatea în lei, fiind utilizate pentru contabilizarea operațiunilor de schimb valutar, a achizițiilor de imobilizări corporale, necorporale și stocuri în deize, a capitalului subscris și vărsat în deize, precum și a cheltuielilor și veniturilor aferente operațiunilor în deize.

Spre exemplu, pentru înregistrarea unei operațiuni de schimb valutar la vedere (presupunem că societatea cumpără EUR și

vinde RON la cursul de 3,600 RON/EUR) se efectuează următoarea înregistrare:

			EUR	RON
Debit	2711.EUR	Conturi curente la instituții de credit	100	
Credit	3721.EUR	Poziție de schimb	100	
Debit	3722	Contravaloarea poziției de schimb		360
Credit	2711.RON	Conturi curente la instituții de credit		360

Conform Ordinului BNR nr. 5/2005, IFN-urile trebuie să mențină jurnalele de operațiuni atât în lei, cât și în deize. Pentru operațiunile efectuate în deize, în jurnalul operațiunilor se înscriu atât sumele în deize, cât și sumele în echivalent lei, stabilite în funcție de cursurile de schimb specificate în documentul justificativ sau, în cazurile în care nu se specifică utilizarea unui anumit curs de schimb, în funcție de cursul de schimb comunicat de BNR în ultima zi bancară

			EUR	RON
Debit	3722	Contravaloarea poziției de schimb		5
Credit	7061	Venituri din diferențe de curs valutar aferente tranzacțiilor în valută		5

anterioară operațiunii. De asemenea, IFN-urile trebuie să întocmească balanțe de verificare în lei, pentru operațiunile efectuate în lei, și în fiecare deviză, pentru operațiunile efectuate în deize, precum și balanța sub formă centralizată, în lei, pentru operațiunile efectuate atât în lei, cât și în deize. Balanța de verificare în lei este echilibrată prin includerea contului 3722 „Contravaloarea poziției de schimb”, iar balanța de verificare pe fiecare deviză este echilibrată prin includerea contului 3721 „Poziție de schimb” pe deviza respectivă.

La întocmirea balanței de verificare sub formă centralizată în lei, soldurile inițiale, rulajele cumulate și soldurile finale în deize sunt preluate la echivalentul în lei stabilit în funcție de cursul de schimb comunicat de BNR în data întocmirii balanței de verificare.

La sfârșitul fiecărei luni, elementele exprimate în deize se evaluează la cursul de schimb al pieței valutare, comunicat de BNR în ultima zi a lunii. Diferențele dintre sumele rezultate din evaluarea conturilor „Poziție de schimb” deschise pentru fiecare deviză și sumele înscrise în conturile corespunzătoare „Contravaloarea poziției de schimb” se înregistrează în conturile de venituri sau cheltuieli privind

operațiunile de schimb (mai puțin diferențele aferente imobilizărilor financiare

în deize reprezentând titluri de participare, părți în societăți comerciale legate, titluri ale activității de portofoliu și titluri de investiții exprimate în deize, care se înregistrează în analitice distincte deschise în cadrul conturilor în care sunt evidențiate respectivele active în deize).

Continuând exemplul de mai sus, dacă presupunem că la sfârșitul lunii cursul de schimb comunicat de BNR este de 3,6500 RON/EUR, se va efectua următoarea înregistrare:

Astfel, soldul contului 3722 va deveni 365 RON și va fi egal cu contravaloarea în lei a soldului contului 3722 la cursul de schimb comunicat de BNR în ultima zi a lunii.

Soldurile conturilor „Poziție de schimb” și „Contravaloarea poziției de schimb” din balanța centralizată în lei, care după evaluarea poziției de schimb și înregistrarea veniturilor sau cheltuielilor din schimb valutar vor fi întotdeauna egale și de semn contrar, nu se iau în considerare la întocmirea bilanțului contabil, deoarece nu reprezintă active sau datorii reale ale societății.

În exemplul de mai sus, venitul înregistrat reflectă câștigul obținut de societate ca urmare a deținerii unui activ net în EUR (conturi curente la instituții de credit) corelată cu aprecierea EUR în raport cu RON.

Soldul contului „Poziție de schimb” reprezintă activul net al societății într-o anumită deviză, acesta fiind expresia riscului de schimb față de deviza respectivă. Monitorizarea poziției de schimb pe fiecare deviză permite o mai bună administrare a riscului valutar, prin menținerea între anumite limite a poziției, în special pentru acele deize al căror curs de schimb în raport cu leul prezintă fluctuații semnificative. |

Evaluarea riscului: sprijinirea îmbunătățirii activității unei companii printr-o abordare bazată pe risc

BILL BOWMAN
KPMG ROMANIA, DEPUTY SENIOR
PARTNER

Introducere

Ce este evaluarea riscului? O evaluare a riscului este o evaluare a nivelurilor de risc în procesele unei companii și în activitățile din domeniile cheie, care ajută managementul să ia decizii în felul în care reacționează la aceste riscuri.

Face parte dintr-o activitate mai largă de management al riscului, prin care companiile întocmesc planuri legate de posibilitatea apariției unor evenimente potrivnice ce pot avea loc în viitor și decid cum vor reacționa la aceste amenințări potențiale. Deși este un proces bine implementat în multe părți ale lumii, exercițiul de evaluare a riscului este încă la începuturi în companiile românești. Altfel spus, mulți derulează o versiune informală. Cu toate acestea, pe măsură ce economia românească crește, și țara se confruntă cu mediul competitiv mai dur al pieței unice europene, companiile românești vor începe să cunoască într-un număr tot mai mare beneficiile exercițiului de evaluare formală a riscului.

Acesta va avea în vedere diferite aspecte ale operațiunilor companiei și evaluează nivelul de risc care poate rezulta, de exemplu, din pricina ineficienței, a managementului slab sau malpracticii într-un anumit domeniu. Exercițiul are drept țintă promovarea principiilor de guvernare corporatistă (practică de afaceri răsunătoare, bazată pe integritate și eficiență), cu o puternică evidențiere a companiilor care adoptă standarde înalte în operațiile lor, precum și în relațiile cu autoritățile statului, precum și cu clienții.

În cele ce urmează veți regăsi o prezentare de ansamblu a acestei tematici. În cazul în care sunteți familiarizați cu acest subiect, veți recunoaște multe dintre aspectele discutate, în caz contrar, sper că le veți găsi folositoare.

Beneficii

Respectarea acestor principii este din ce în ce mai recunoscută ca fiind importantă nu doar în termeni de etică, dar și ca fiind esențiale dezvoltării unei afaceri să-

nătoase/prospere. Companiile care respectă standardele înalte ale guvernării corporatiste vor câștiga încrederea clienților, încrederea celor care furnizează surse de finanțare, precum băncile, precum și încrederea din partea acționarilor, ceea ce va duce la o mai bună performanță pe bursă în caz că întreprinderea este listată. Exercițiul evaluării riscului este menit să ajute o companie să își maximizeze potențialul prin concentrarea asupra acestor obiective, și prin optimizarea nivelului de risc asociat operațiunilor sale. În timp ce nicio companie nu acționează într-un mediu lipsit complet de risc, de vreme ce riscul este o componentă fundamentală a mediului de afaceri, exercițiul de evaluare a riscului este în principiu „științific”, permițând managementului să ia în considerare cu atenție consecințele, permițând astfel formularea unor decizii pe bază de informații.

Mod de abordare

Un mod de abordare a evaluării riscului poate fi divizarea riscului în extern și intern. Riscuri externe ar fi acelea care nu au legătură cu activitatea companiei, dar care totuși trebuie luate în calcul, de exemplu variații ale ciclului economic.

Riscurile interne au legătură cu practicile companiei, echipamentul, angajații sau alte aspecte. Acestea pot include pierderea poziției competitive datorată unui eșec din partea personalului sau a echipamentului din producție. De exemplu, bunuri livrate clienților pot fi de proastă calitate, prost asamblate sau serviciile post-vânzare pot fi proaste, ceea ce duce la pierderea reputației, precum și la costuri de înlocuire.

Majoritatea companiilor de succes în lumea internațională folosesc exercițiul de evaluare a riscului în mod frecvent ca parte a procesului de planificare în avans al organizației, și odată ce riscurile au fost stabilite, managementul poate reacționa în unul din trei feluri; riscul fie poate fi evitat, fie ameliorat (de exemplu prin încheierea unei asigurări), fie acceptat (și dirijat). Exercițiul este în mod frecvent strâns legat de auditul intern, în care o echipă independentă de managementul obișnuit, și care raportează direct Comitetului de Audit, formulează o viziune de ansamblu asupra activităților companiei pentru a investiga atât probleme legate de eficiență, cât și dacă principiile de etică în afaceri sunt respectate. Exercițiul de evaluare a riscului este adesea su-

pervizat de către Comitetul de Audit, care va aviza Consiliul Director asupra riscurilor care au fost evaluate și cum ar trebui compania să reacționeze.

Pași

Exercițiul de evaluare a riscului ar putea lua pentru început compania în considerare ca un întreg, pentru a stabili unde se află domeniile principale de risc, păstrând în minte natura afacerilor întreprinderii. După aceasta, evaluarea va continua pentru a privi compania pe secțiuni, definind nivelul de risc, de exemplu, folosind o scală de la unu la cinci, în care cinci este cel mai riscant. Când evaluăm riscul, atât impactul asupra afacerii, precum și probabilitatea apariției sale, trebuie luate în considerare. Un scor al riscului mare nu reflectă neapărat performanțe slabe sau lipsă de respect pentru principiile etice. Poate însemna pur și simplu că o anumită parte a unei întreprinderi, precum sediul central, are atașat un propriu nivel ridicat de risc, și consecințele managementului defectuos în acea unitate ar avea efecte serioase pentru întreaga companie, pe când managementul defectuos într-o filială, de exemplu, ar avea efecte mai puțin severe per total. Totuși, câteodată o parte mică sau aparent ne semnificativă a unei companii poate avea un factor de risc important, chiar dacă este doar o singură entitate legală cu puțin sau fără personal. De exemplu, o filială plasată într-un „paradis fiscal“ poate prezenta riscuri legate de prețurile de transfer. Aceasta înseamnă că prețul la care bunurile deținute de o multinațională sunt transferate de la un birou într-o țară către altul într-o altă țară, ar trebui să reflecte corect valoarea pe piață, bazată pe principiul unei tranzacții desfășurate în condiții obiective („arms length principle“). Nerespectarea acestui principiu poate determina o distorsionare a prețurilor interne aferente mișcării bunurilor dintr-o țară în alta în scopul de a maximiza profiturile într-o economie cu impozite și taxe reduse și de a le minimiza atunci când taxele și impozitele sunt mari.

Cum să organizăm

Diferitele componente ale unei organizații ce pot face parte din exercițiul de evaluare a riscului pot fi filialele sau entități juridice. În timp ce părți diferite ale unei întreprinderi vor fi comparate între ele, exercițiul nu este menit să creeze competiție între departamente sau filiale, iar rezultatele nu sunt de obicei publicate integral angajaților. O zonă care poate fi evaluată este „riscul persoanelor“. Acesta se referă la asigurarea că managementul

este competent și urmează principiile guvernantei corporatiste, asigurând în același timp că forța de muncă este mulțumită și stabilă. Un semn că riscul persoanelor este o problemă poate fi un rulaj mare al angajaților, sugerând că întreprinderea nu acordă suficientă atenție dezvoltării personale sau menținerii angajaților fericiți. Lipsa de stabilitate a personalului poate însemna că întreprinderea nu reușește să creeze un spirit de echipă sau simțul de loialitate. Exercițiul de evaluare a riscului ar identifica astfel de situații și asta ar putea duce la o investigație amănunțită, care ar putea determina, de exemplu, dacă lipsa de angajați este o problemă care duce la suprasolicitare. Alternativ, exercițiul ar putea releva că anumite filiale sau departamente dispun de personal în plus față de necesar, ceea ce duce la recomandări de redistribuire. O altă problemă care ar putea fi identificată ar putea fi riscuri rezultate din încălcări ale integrității sistemului informatic, ce poate duce la recomandări de achiziționare de noi tehnologii sau de actualizare a echipamentelor existente. Exercițiul de evaluare a riscului ar putea investiga dacă întreprinderea deține un sistem informatic integrat și o politică de securitate bine dezvoltată.

O problemă importantă pentru exercițiul de evaluare a riscului se referă la companiile achiziționate recent a căror integrare poate prezenta riscuri. De exemplu, sistemele informatice pot să nu fie complet integrate, ceea ce duce la o mai mare probabilitate de situații de neconformitate. Exercițiul de evaluare a riscului are în vedere conformitatea cu politicile companiei, de exemplu încălcări ale politicilor interne legate de rambursarea cheltuielilor de delegații, achiziționarea activelor companiei fără autorizații corespunzătoare, sau alte asemenea probleme. Sursele exercițiului de evaluare a riscului pot include rapoarte de la autorități de reglementare sau un audit fiscal. De exemplu, un factor ce ar putea afecta în mod negativ scorul companiei ar putea fi lipsa de conformitate cu legislația locală, prezentând riscuri de sancțiuni financiare sau daune provocate reputației companiei.

De obicei, exercițiul de evaluare a riscului are loc anual sau la fiecare optsprezece luni. Acesta poate fi derulat ca parte a unui departament intern. Alternativ, poate fi derulat de către departamentul responsabil de managementul riscului, asigurări sau departamentul juridic. Un consultant extern poate fi implicat, dacă nu în exercițiul propriu-zis de evaluare a riscului, atunci în formularea structurii

sale. Acest lucru poate contribui în păstrarea independenței și a obiectivității. Profesionalismul echipei de evaluare a riscului va fi foarte important, în timp ce abilitatea de a identifica riscul real este una foarte apreciată. Abordarea aspectelor legate de personal poate pune probleme delicate, echipa de evaluare a riscului fiind confruntată câteodată cu angajați cu probleme personale, și vor fi nevoiți să evalueze dacă problemele ridicate indică într-adevăr un management defectuos sau sunt pur și simplu rezultatul problemelor unui singur individ.

În același timp, exercițiul de evaluare a riscului va avea ca obiectiv asigurarea faptului că există canale pentru plângeri legitime ale angajaților în ceea ce privește malpraxisul managementului, ce implică un comportament flagrant sau lipsit de etică. Un astfel de canal de plângeri prin care angajații pot face reclamații confidențiale și anonime este un instrument comun folosit de companiile americane pentru a ajuta angajații să reclame comportamentul lipsit de etică sau flagrant existent în companie. Acest canal ar trebui condus de comitetul de audit și poate fi extrem de benefic pentru menținerea standardelor de guvernare corporatistă și de integritate din cadrul companiei. Într-o organizație, membrii personalului au raportat că managerii dintr-un anumit departament le-au spus să înregistreze cifre fictive în încercarea de a crește artificial activitatea organizației, pentru a crește bonusul plătit managementului. După o investigație minuțioasă, managerii implicați au fost concediați.

Concluzie

Exercițiul de evaluare a riscului este o parte integrantă a procesului general de management. Informația care este generată poate fi aplicată în multe domenii ale unei organizații, precum departamentul responsabil cu asigurările și aspectele juridice, care în general asigură respectarea principiilor sau a legislației existente. Exercițiul de evaluare a riscului are beneficii considerabile în asigurarea faptului că întreprinderea are o performanță eficientă și etică și va deveni din ce în ce mai important și pentru societățile românești pe măsură ce vor încerca să concureze în climatul mai competitiv al Pieței Unice Europene. De aceea este esențial pentru credibilitatea evaluării riscului ca acest exercițiu să fie făcut de profesioniști cu experiență, care au o înțelegere aprofundată a afacerii societății, și care pot identifica riscurile și pot evalua impactul acestora asupra afacerii în general. |

Strategii de tranzacționare – Long Straddle

În continuarea serialului despre diferite tehnici investiționale aplicabile pe piața futures, vă prezentăm strategia Long Straddle. Strategia de tipul Long Straddle poate fi aplicată cu succes atunci când se anticipează o variație amplă a prețurilor, fie pe creștere, fie pe scădere. Implementarea strategiei presupune cumpărarea atât a unei opțiuni Call, cât și a unei opțiuni Put la un preț de exercitare identic. De exemplu, se cumpără o opțiune Call DESIF5 DEC08 la un preț de 3,00 lei/acțiune cu o primă de 0,35 lei/acțiune și o opțiune Put DESIF5 DEC08 la un preț de exercitare de 3,00 lei/acțiune, cu o primă de 0,1250 lei/acțiune. Pragul de rentabilitate este dat de două niveluri ale prețului, nivelul inferior se obține scăzând din prețul de exercitare valoarea celor două prime, iar nivelul superior este obținut prin adăugarea la prețul de exercitare a celor două prime.

$$Pm1 = 3,00 \text{ lei/acțiune} - (0,35 \text{ lei/acțiune} + 0,1250 \text{ lei/acțiune}) = 2,5250 \text{ lei/acțiune}$$

$$Pm2 = 3,00 \text{ lei/acțiune} + (0,35 \text{ lei/acțiune} + 0,1250 \text{ lei/acțiune}) = 3,4750 \text{ lei/acțiune}$$

Profitul potențial este nelimitat în condițiile în care prețul fluctuează în afara limitelor stabilite de cele două praguri de rentabilitate. Pierderea maximă este limi-

tată la valoarea celor două prime plătite, în total 0,4750 lei/acțiune, și se realizează dacă prețul futures la scadență este identic cu prețul de exercitare al celor două opțiuni. Costurile aplicării strategiei se limitează la comisioanele plătite. Bursa din Sibiu reține SSIF-urilor participante un comision fix de 0,6 lei/contract (reprezentând echivalentul a 1.000 de acțiuni), indiferent de valoarea și direcția tranzacției. La rândul lor, SSIF-urile percep clienților lor tot sume fixe, însă mai mari de 0,6 lei/contract. Un comision de 1,2 - 1,5 lei/contract poate fi întâlnit la majoritatea

brokerilor activi pe piața la termen sibiană. Astfel, pentru inițierea acestei strategii, investitorului i se reține un comision de $2 \times 1,5 = 3$ lei. Strategia nu necesită depunerea marjei, deoarece în cazul cumpărării de opțiuni nu se solicită marja în momentul realizării tranzacției.

Acest articol reprezintă un demers educațional, iar responsabilitatea întocmirii planurilor de tranzacționare și a aplicării lor aparține exclusiv investitorilor. |

Articol realizat în colaborare cu Bursa Monetar-Financiară și de Mărfuri Sibiu

Arbitraj cu opțiuni

Continuăm prezentarea strategiilor de tranzacționare cu ajutorul instrumentelor financiare derivate, prin exemplificarea unei operațiuni de arbitraj.

În cele mai multe cazuri riscul inițierii unei poziții simple se dovedește prea ridicat, astfel încât urmărirea posibilităților de arbitraj ce pot apărea în diverse situații datorită discrepanțelor existente între prețurile diferitelor instrumente financiare reprezintă o soluție eficientă de a realiza profit în condițiile unui nivel minim sau chiar zero de risc.

Arbitrajul presupune folosirea uneia din numeroasele combinații de contracte futures și opțiuni care au avantajul de a conserva un profit.

De exemplu, dacă se observă că poziția Short Futures Sintetică (o opțiune Short Call și o opțiune Long Put cu preț de exercitare identic) se poate realiza la un preț mai ridicat decât poziția futures suport, se poate iniția următoarea strategie: vânzarea unei opțiuni Call DESIF5 DEC08

la un preț de exercitare de 3,30 lei/acțiune, cu o primă de 0,18 lei/acțiune, cumpărarea unei opțiuni Put DESIF5 DEC08 la un preț de exercitare identic, 3,30 lei/acțiune, cu o primă de 0,22 lei/acțiune și cumpărarea unui contract futures DESIF5 DEC08 la un preț de 3,18 lei/acțiune.

Profitul maxim este în valoare de 0,08 lei/acțiune și se realizează indiferent de evoluția ulterioară a prețului futures DESIF5 DEC08. Strategia nu prezintă

niciun risc, astfel pierderea va fi egală cu 0.

Costurile aplicării strategiei se limitează la comisioanele plătite. Bursa din Sibiu reține SSIF-urilor participante un comision fix de 0,6 lei/contract (reprezentând echivalentul a 1.000 acțiuni), indiferent de valoarea și direcția tranzacției. La rândul lor, SSIF-urile percep clienților lor tot sume fixe, însă mai mari de 0,6 lei/contract.

Un comision de 1,2 - 1,5 lei/contract îl găsiți la majoritatea brokerilor activi pe această piață. Astfel, pentru inițierea acestei strategii, investitorului i se reține un comision de $3 \times 1,5 = 4,5$ lei.

Este important de reținut faptul că după inițierea tuturor celor trei poziții, Long Futures, Long Put și Short Call, marja imobilizată va fi egală cu 0.

Acest articol reprezintă un demers educațional, iar responsabilitatea întocmirii planurilor de tranzacționare și a aplicării lor aparține exclusiv investitorilor. |

Articol Realizat în colaborare cu Bursa Monetar-Financiară și de Mărfuri Sibiu

sistemul software integrat pentru gestiunea întregii activități a companiei

Clarvision ERP

- ▶ Implementări în peste 100 de firme cu profil de producție din România
- ▶ Locul 5 pe piața sistemelor ERP din România
- ▶ Peste 700 de rapoarte disponibile în sistem
- ▶ Modulele de producție ale sistemului software integrat Clarvision ERP sunt dedicate asistării întregului ciclu de producție: pregătirea, planificarea, lansarea, raportarea și urmărirea producției

Modulele sistemului Clarvision ERP

- ▶ Planificarea producției, Producția discretă,
- ▶ Mentenanța, Gestiunea stocurilor,
- ▶ Raportare manopera cu coduri de bare,
- ▶ Aprovizionare, Desfacere,
- ▶ Comerțul cu amănuntul, Contabilitate financiară, Instrumente de Încasare/Plată
- ▶ Analiză financiară, Imobilizări,
- ▶ Obiecte de inventar, Contabilitate de gestiune,
- ▶ Salarizare, Resurse umane,
- ▶ Selecție și recrutare personal, Dezvoltarea carierei,
- ▶ Tablou de bord, Managementul bugetelor,
- ▶ Date de bază, Monitorizarea activității,
- ▶ ISO DMS (Gestiunea documentelor).

Implementări Clarvision ERP

În maxim 3-6 luni de la demararea procesului de implementare se poate lucra cu absolut toate modulele Clarvision ERP. Termenul scurt de implementare se datorează echipei de implementare formată din specialiști ce vin cu experiență din firme de producție (ingineri de producție, contabili care au lucrat în companii de producție, care înțeleg foarte bine activitatea unei firme de producție) și, în același timp, existenței unor proceduri clare de implementare, validate prin practică.

După 5 ani de la dezvoltarea primei versiuni a sistemului, CLARVISION ERP este unul dintre cele mai bune sisteme ERP din țară, axat pe segmentul producției industriale de tip discret. În portofoliul de clienți al companiei se regăsesc nume sonore precum Soceram - Doicești, Mecanica Codlea - Codlea, Magic Systems - Brașov, Metabet - Pitești, Adiss - Baia Mare, Traian - Pitești, Grup Metalicplas - Dej, Nordtour - Botoșani, Asco Tools - Codlea, Montana MG - Câmpulung Muscel, Aviva - Sighetu Marmăției.

Operațiuni contabile pentru constituirea capitalului social

STUDII DE CAZ REALIZATE DE
DNA. EC. MEDA DECEBAL

Constituirea capitalului social se face la înființarea întreprinderii, când, prin legislație, prin statutul societății și prin contractul de societate trebuie îndeplinite anumite condiții. Principalele prevederi legale (legea 31/1990 republicată, privind societățile comerciale) sunt:

- mărimea capitalului social
- numărul de acționari sau asociați
- valoarea nominală minimă a acțiunilor sau părților sociale
- felul și structura aporturilor
- data constituirii și datele vărsării ulterioare a capitalului subscris.

Toate aceste prevederi se diferențiază după forma juridică a întreprinderii (SA, SRL).

Conturile specifice utilizate la constituire - 101, 456.

Exemplul I

La 01.01.n se constituie societatea pe acțiuni PAVEROM SA prin subscripție publică, capitalul subscris 6 milioane, divizat în 6.000 de acțiuni cu valoare nominală de 1.000 de lei (considerată egală cu prețul de emisiune). Structura capitalului subscris:

- aport în numerar = 4.000 acțiuni,
- aport în natură = 2.000 de acțiuni, din care 1.500 de acțiuni pentru construcții și 500 de acțiuni pentru mărfuri.

Încasarea aportului. Aportul în numerar se încasează: 50% la subscriere și 50% la 01.06.n. Aportul în natură se adaugă integral la subscriere.

Operațiunile contabile la 01.01.n:

1. subscrierea capitalului

456= 1011   6 milioane (6.000 acțiuni x 1.000 lei/acțiune= 6.000.000)

2. a. încasarea primei tranșe în numerar

5121= 456   2 milioane (4.000 acțiuni x 1.000 lei/acțiune x 50%=2.000.000)

b. înregistrarea aportului adus în natură

% =456   2.000.000

212   1.500.000

371   500.000

3. schimbarea formei capitalului (nevărsat în vărsat)

1011= 1012   4.000.000

4. 01.06.n – se încasează tranșa a II-a pentru restul acțiunilor subscrise în numerar

5121= 456   2.000.000

5. schimbarea formei capitalului

1011= 1012   2.000.000

456 – creanța față de acționari se lichidează în două momente (01.01 și 01.06), creanța dispăre.

1011 – se transformă în două momente în capital vărsat

Bilanț

A	B
5121 – 4 000 000 lei	1012 – 6 000 000 lei
212 – 1 500 000 lei	
371 - 500 000 lei	
T.A – 6 000 000 lei	T.P. – 6 000 000 lei

Exemplul II

Caz general de constituire a capitalului social

La constituirea capitalului se întâlnesc două cazuri practice: acționarii efectuează vărsământul tranșelor următoare cu întârziere; acționarii se află în stare de dificultate financiară.

Acționarii efectuează vărsăminte cu întârziere: legea prevede ca pentru perioada de întârziere ei să suporte dobânda calculată de întreprindere și daunele produse de nedepunerea capitalului. Dobânda se calculează în funcție de valoarea capitalului nedepus, de numărul de zile de întârziere și de procentul de dobândă practicat de banca comercială unde întreprinderea are deschis contul. Dobânda se constituie pentru întreprindere ca venit financiar, contabilizat în contul 768 (alte venituri financiare...). Daunele se calculează în funcție de indicii adoptați de fiecare întreprindere, cel mai des utilizat fiind rentabilitatea capitalului social. Daunele calculate se contabilizează ca venit din exploatare, în contul 758 (alte venituri din exploatare).

Considerăm că toți acționarii care au subscris acțiuni noi efectuează al doilea vărsământ la 1.09.n, cu o întârziere de 3 luni, și că pentru aceasta s-au calculat dobânzi de 100.000 lei și daune de 50.000 lei.

La 1.09.n încasarea celei de-a doua tranșe se contabilizează prin operațiile:

a. 5121 =   %   2.150.000
                                  456   2.000.000 (4.000 acțiuni x
    1.000lei/acțiune x 50%)
                                  768   100.000
                                  758   50.000

b. 1011 = 1012   2.000.000

Acționarii se află în stare de dificultate financiară, adică nu mai pot efectua vărsarea tranșelor următoare. Legea 31/1990 prevede că mai întâi ei trebuie să fie somați public, prin intermediul unei publicații de mare audiență, și dacă nu depun capitalul acțiunilor lor să fie anulate și să se emită spre vânzare acțiuni noi, în același număr, fiecare purtând numărul acțiunii vechi. Ele vor fi emise la un preț de emisie egal, mai mic sau mai mare decât valoarea nominală. Diferența dintre valoarea acțiunilor noi încasate și reținerile reprezentând vărsămintele neefectuate de vechii acționari, dobânzile calculate și cheltuielile de publicitate și de reclamă la care se adaugă daunele societății se restituie vechilor acționari. Și în acest caz dobânzile și cheltuielile de publicitate se contabilizează ca venituri financiare, respectiv din exploatare.

Considerăm că la 1.06.n toți acționarii care au subscris acțiuni noi în numerar se află în stare de dificultate financiară. Acțiunile lor sunt anulate și sunt emise acțiuni noi: prețul de emisie =1.020 lei, care s-au încasat la 1.09.n. dobânda este de 100.000 lei și cheltuielile de publicitate+daune=50.000 lei

Operațiunile la 1.09.n:

a) încasare preț de emisie

5121 = 456   4.080.000 (4.000 acțiuni x 1020)

b. modificarea formei capitalului social

1011 = 1012   2.000.000 (4.000 acțiuni x 1.000lei/acțiune x 50%)

c. regularizare cu vechii acționari

■ încasări din noile acțiuni: 4.080.000
 ■ rețineri
 - vărsăminte neefectuate: 2.000.000
 - dobânzi: 100.000
 - cheltuieli publicitate+daune: 5.000
 total 2.150.000
 ■ diferența de restituit vechilor acționari:
 $4.080.000 - 2.150.000 = 1.930.000$
 $456 = \begin{matrix} \% & 150.000 \\ & 768 & 100.000 \\ & 758 & 50.000 \end{matrix}$
 restituire către vechii acționari:
 $456 = 5121 \quad 1.930.000$
 Vechii acționari au depus la 1.01.n 2 milioane de lei și au încasat la 1.09.n 1.930.000 lei, deci au pierdut 70.000 de lei.

Exemplul III

Având în vedere următoarele considerente: obținerea de resurse noi pentru finanțarea investițiilor și pentru consolidarea situației financiare a întreprinderii, se decide creșterea de capital social.

Există 3 căi de creștere:

- emiterea de acțiuni noi pentru aporturi în numerar sau în natură;
- încorporarea sau capitalizarea rezervelor, primelor de capital sau a profitului în masa capitalului social;
- conversia unui angajament financiar în capital social.

Emiterea de acțiuni noi pentru aporturi:

În numerar: Acțiunile noi pentru creșterea de capital în numerar se emit la un preț de vânzare - preț de emisie situat de regulă între valoarea nominală și valoarea contabilă a acțiunilor.

Valoarea nominală: partea din capitalul social corespunzătoare unei acțiuni, calculată ca raport între valoarea capitalului social și numărul acțiunilor. **Valoarea contabilă:** partea din capitalul propriu corespunzătoare unei acțiuni, calculată ca raport între valoarea capitalului propriu și numărul acțiunilor. Întotdeauna valoarea contabilă a unei acțiuni este mai mare decât valoarea nominală, deoarece capitalul propriu este mai mare decât capitalul social. Situația prețului de emisie între aceste două valori are 2 motivații:

- necesitatea încasării de către întreprindere cel puțin a sumelor care să acopere dreptul de proprietate conferit cumpărătorului.
- atragerea deponenților pentru creșterea de capital, utilizând un preț de vânzare inferior valorii contabile

Diferența dintre prețul de emisie și valoarea nominală a acțiunii poartă denumirea de primă de emisiune, care prezintă următoarele particularități:

- aparține în mod nediferențiat tuturor acționarilor;
- se încasează în întregime cu ocazia primului vărsământ sau la subscriere.

La contabilizarea creșterii de capital prin emisiune de acțiuni noi cu aport în numerar avem 2 cazuri:

-prețul de emisie este egal cu valoarea nominală, caz în care operațiile contabile sunt similare constituirii capitalului social.

Are loc o creștere de capital prin emisiunea unei acțiuni, având prețul de emisiune de 1.200 lei și valoarea nominală de 1.000 de lei, prima de emisiune este 200 de lei. Încasarea se face în două tranșe: 50% la subscriere și 50% tranșa a doua.

Tranșa I:

- subscrierea	456 =%	1200
		1011 1000
		1041 200

- încasarea a 50% din valoarea nominală + 100% prima de emisiune

$5121 = 456 \quad 700$

- modificarea formei capitalului

$1011 = 1012 \quad 500$

Tranșa II

- încasarea ultimilor 50%

$5121 = 456 \quad 500$

- modificarea formei capitalului

$1011 = 1012 \quad 500$

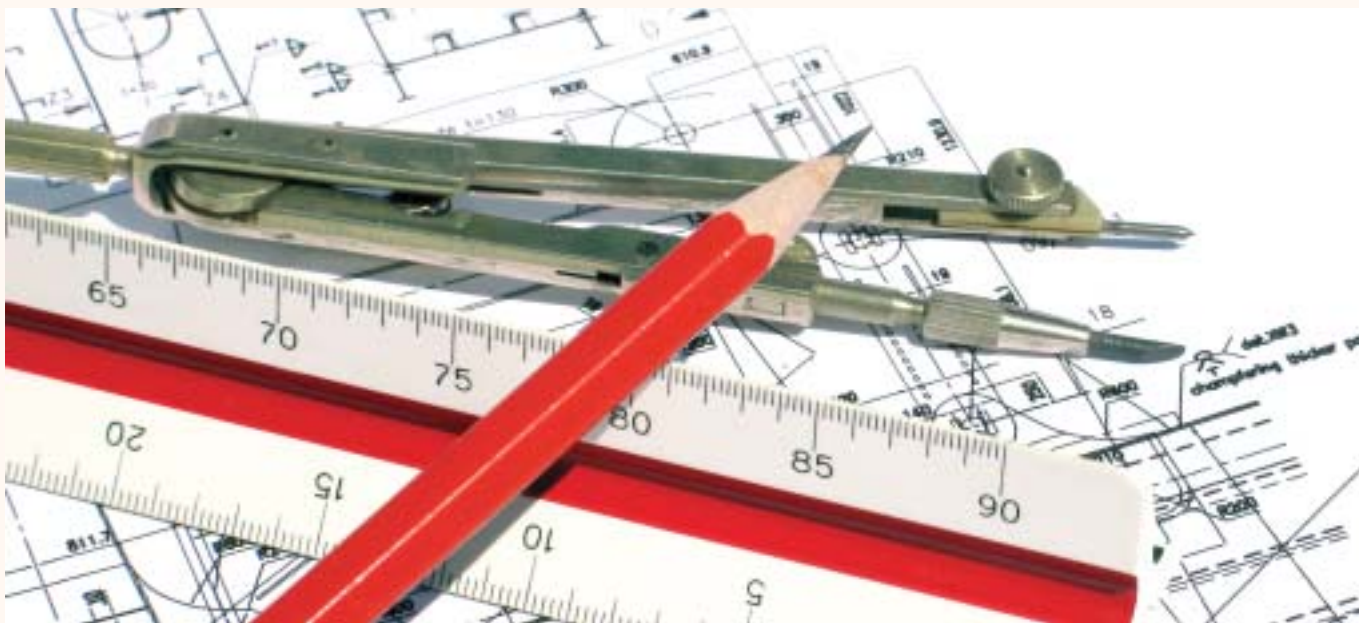

Problema principală este cea a protecției vechilor acționari. Aceasta se realizează prin atribuirea acestora a unor titluri de valoare – drepturi preferențiale de subscriere (DS), care se atașează acțiunilor. DS-ul exprimă pierderea de valoare a unei acțiuni, datorată creșterii numărului de acțiuni. Pierderea se explică prin faptul că noile acțiuni se emit la un preț inferior valorii contabile a vechilor acțiuni. Pentru compensarea acestei pierderi vechi, acționarii primesc pentru fiecare acțiune posedată un DS. Astfel, ei nu realizează niciun câștig, nicio pierdere. Ei beneficiază totuși de un capital social mai mare, care le poate aduce dividende mai mari în cazul obținerii de profit.

$DS = \text{valoarea nominală} - \text{valoarea contabilă}$

Valoarea calculată pentru un DS are un caracter teoretic, deoarece aceste titluri de valoare, fiind negociabile, sunt tranzacționate la bursa de mărfuri, astfel încât nivelul DS-ului este dat de raportul cerere-ofertă.

Odată cu DS-ul se calculează și paritatea de emisiune, calculată ca raport între numărul de acțiuni noi și numărul de acțiuni vechi, ea exprimând câte acțiuni vechi revin la una nouă. |

Analiza beneficiu-cost în contextul proiectelor finanțate din instrumente structurale

La Camera de Comerț și Industrie a Municipiului București s-a desfășurat recent, în colaborare cu Promeso Consulting SRL, cursul „Analiza beneficiu-cost în contextul proiectelor finanțate din instrumente structurale”. Tematica acestui curs s-a constituit ca principal instrument de estimare și evaluare economică a proiectelor finanțate din Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul de Coeziune și, totodată, un document obligatoriu care trebuie anexat Cererii de Finanțare în cazul proiectelor generatoare de venituri.

Cursul a urmărit sistematizarea și consolidarea cunoștințelor participanților în vederea valorificării finanțărilor nerambursabile destinate mediului privat, în contextul Fondurilor Structurale, ca și aprofundarea capitolului financiar la nivelul proiectelor, insistându-se asupra indicatorilor specifici.

Doamna Victoria Goldenberg Vaida, care a susținut cel de-al patrulea curs organizat de CCIB, ne-a spus că se constată un interes din ce în ce mai mare din partea firmelor de consultanță pentru asemenea instruirii care, în anii anteriori, nu prea erau băgate în seamă: „Înainte veneau doar beneficiarii și autoritățile publice, ceea ce însemna un lucru făcut pe jumătate. Analiza beneficiu-cost, în contextul unor proiecte finanțate din fonduri struc-

turale, este un domeniu foarte îngust, adică exact pentru firmele de consultanță. Vorbesc în cunoștință de cauză, pentru că am asigurat managementul financiar al numeroase programe europene, cu valori care depășesc 60 milioane de euro, iar de 10 ani pot spune că am devenit un formator profesionist, am făcut programe, pentru că nu existau, am evaluat proiecte și programe, având și experiență în lucrul cu autoritățile de management și organismele intermediare ale programelor finanțate prin instrumente structurale”.

Din rândul cursanților, Adriana Alexe, de la firma INOXA, ne spune că „pentru a face față cerințelor impuse de Uniunea Europeană, un asemenea curs este imperios necesar în munca noastră de consultanță și este meritul Camerei de Comerț și Industrie a Municipiului București că ne-a prilejuit o astfel de instruire. Fără de care nu se poate. Sigur, avem ghiduri, dar ele sunt doar ghiduri și nu răspund la numeroasele întrebări pe care le ridică activitatea de zi cu zi. Chiar dacă lucrez în scheme de granturi din 1996, am simțit necesar să-mi fixezi niște noțiuni, să fac un schimb de experiență, pentru că de acum înainte se vor cere cunoștințe de specialitate pe toate proiectele, fie ele mici sau mari. În general, firmele de consultanță nu sunt conștiente să-și dezvolte un departament special, așa cum intențio-

nez eu să organizez după finalizarea acestui curs”.

La rândul său, Valentina Turcan, de la SC RAJA - Constanța, afirmă că experiența doamnei Victoria Goldenberg Vaida este extrem de importantă în momentul de față pentru conceperea proiectelor și accesarea fondurilor: „Analiza beneficiu-costuri, aplicabilă diferit de la domeniu la domeniu, reprezintă cheia de boltă de care depinde valabilitatea proiectelor și, în consecință, acordarea sau neacordarea fondurilor structurale. Suntem doi reprezentanți de la firmă prezenți la aceste cursuri, am luat cu mine o colegă mai tânără care trebuie să învețe, pentru că suntem conștienți că orice acumulare de idei practice este în beneficiul nostru. Este meritul CCIB că suntem aici, că avem posibilitatea și noi, cei din provincie, să beneficiem de asemenea cursuri”.

Am avut prilejul să stăm de vorbă și cu un „independent”, Andrei Popa, un tânăr absolvent al ASE, care se pregătește să lucreze pe asemenea proiecte într-o firmă proprie. Domnia sa ne-a spus că astfel de cursuri, cu un formator de talia doamnei Vaida, merită urmărite cu sufletul la gură, pentru că sunt foarte, foarte multe lucruri de învățat, iar ghidurile pe care le-a studiat până acum sunt seci și neîndestulătoare din punctul de vedere al aplicabilității practice. |

Opinia auditorului, imagine fidelă a situației financiare a companiei

RALUCA DOBRE

Forma și conținutul raportului de audit sunt prevăzute în Standardul Internațional de Audit 700 „Raportul auditorului asupra situațiilor financiare“, care stabilește reguli și furnizează recomandări privind forma și conținutul raportului de audit. Pe de altă parte, ISA 701, denumit „Modificări ale raportului auditorului independent“, stabilește standarde și oferă îndrumări cu privire la modificările ce pot interveni în raport pentru a sublinia un aspect, o opinie calificată, un refuz de certificare sau o opinie contrară. În toate cazurile, raportul auditorului trebuie să conțină o exprimare clară a opiniei auditorului asupra situațiilor financiare. Totuși, nu putem să nu ne întrebăm dacă în toate cazurile raportul auditorului trebuie să conțină o exprimare clară a opiniei sale asupra situațiilor financiare sau nu. Apoi, orice auditor este interesat să afle dacă este recomandat sau chiar obligatoriu ca raportul de audit întocmit să conțină și o componentă calitativă. Dacă într-adevăr componenta calitativă este indispensabilă, ar trebui ca acesta să afle elementele de care trebuie să țină seama în întocmirea raportului de audit. Răspunsuri la toate aceste întrebări a acceptat să ne ofere doamna Iuliana Panaitescu, lector universitar, doctor și director al Unității Audit Intern din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud-Est.

Revista Conta: În evaluarea situațiilor contabile, care sunt problemele care pot interveni în activitatea specifică a unui auditor?

Iuliana Panaitescu: Pentru a vă răspunde la această întrebare, o să plec de la ceea ce presupune activitatea de audit financiar, mai precis de la obiectivul unei auditări a situațiilor financiare, care este acela de a da posibilitatea auditorului de a se pronunța dacă situațiile financiare sunt întocmite sau nu din toate punctele de vedere semnificative, în conformitate cu un cadru de raportare financiară aplicabil, iar activitatea de audit reprezintă o examinare profesională a unei informații, în vederea exprimării unei opinii responsabile și independente, prin raportarea la un criteriu sau standard de calitate. Și acum să o luăm pe rând și să vedem care sunt problemele care pot apărea în derularea unei misiuni de audit financiar:

Auditorul trebuie să se pronunțe dacă situațiile financiare sunt întocmite sau nu din toate punctele de vedere semnificative. Acest lucru presupune câteva aspecte.

Unul dintre cele mai importante constă în obținerea de probe de audit care trebuie să fie suficiente și adecvate, cât mai relevante și credibile pentru susținerea claselor de tranzacții, a soldurilor conturilor și furnizării de informații a declarațiilor aferente, sau detectarea prezențelor eronate din acestea. Mai precis, pro-

Un refuz de a exprima o opinie îl întâlnim în toate cazurile în care auditorul a fost în imposibilitatea de a se convinge de fidelitatea imaginii prezentate de situațiile financiare

ba de audit reprezintă întreaga informație utilizată de către auditor pentru a ajunge la concluziile pe care se bazează opinia sa, conținând atât informații preluate din contabilitate și care au stat la baza întocmirii situațiilor financiare (operațiuni/tranzacții, balanțele de verificare), cât și

alte informații relevante în legătură cu acestea, cu scopul de a-și fundamenta în mod rezonabil concluziile ce vor sta la baza opiniei sale.

O bună înțelegere a caracteristicilor probelor de audit (natura, gradul de adecvare, suficiența, evaluarea) reprezintă un important instrument conceptual atât pentru auditorii financiari, cât și pentru profesioniștii contabili în general.

Trebuie subliniat că obținerea probelor de audit presupune folosirea anumitor tehnici de audit, și anume: examinarea înregistrărilor sau documentelor, inspecția, observația, chestionarea, confirmarea, recalcularea, reluarea prestației, proceduri analitice. Tipurile de teste de utilizat și profunzimea aplicării lor pot varia foarte mult între audite cu niveluri diferite ale eficacității controlului intern și ale riscurilor inerente. Pot apărea și variații de la un ciclu la altul în cadrul aceluiași audit.

Deci, ca o concluzie, problemele legate de probele de audit folosite pot depinde de relevanța acestor probe în funcție de obiectivul misiunii de audit, cât și de tehnicile cele mai adecvate în vederea obținerii celor mai suficiente și adecvate probe de audit.

Documentația în audit înseamnă materialele (documentele de lucru) pregătite de auditor, precum și materialele obținute de la client în cursul efectuării auditului.

Documentele de lucru reprezintă instrumentul principal prin care se demonstrează faptul că s-a realizat un audit adecvat, cu respectarea standardelor de audit. Problema poate apărea în momentul în care documentația nu este suficientă și adecvată în vederea examinării eficiente a evaluării probelor de audit obținute și concluziilor formulate înainte de finalizarea raportului de audit.

Probleme pot apărea și în stabilirea pragului de semnificație (grad de toleranță în acuratețea situațiilor financiare). De regulă, auditorul stabilește un nivel al materialității pentru fiecare grup de situații financiare, exprimat sub forma unei valori numerice. Evaluarea nivelului materialității de către auditor constituie o problemă care solicită exercitarea raționamentului profesional al acestuia.

De asemenea, pot să apară probleme legate de identificarea riscurilor - identifi-

careia riscurilor specifice îl ajută pe auditor la selectarea testelor de audit, care vor fi orientate în special către problemele cele mai importante, se aleg procedurile de lucru, se stabilesc întinderea procedurilor, testelor și sondajelor, precum și modul de aplicare a acestora.

Stabilirea riscurilor semnificative care apar în majoritatea angajamentelor de audit este o problemă de raționament profesional a auditorului. Atunci când are în vedere natura riscurilor, auditorul ia în considerare o serie de aspecte, printre care mai importante sunt: dacă riscul este un risc de fraudă, dacă riscul este legat de evoluții recente semnificative de natură economică, contabilă necesitând o atenție specială; de complexitatea tranzacțiilor, dacă riscul implică tranzacții semnificative cu părți afiliate.

Un rol important îl are gradul de subiectivism în evaluarea informațiilor financiare legate de riscul respectiv, în special cele care implică o marjă sporită de incertitudine a evaluării.

Se pot ivi probleme legate de înțelegerea entității, de cunoașterea entității și a mediului său, inclusiv controlul intern al acesteia, suficient pentru a identifica și evalua riscurile existenței denaturărilor semnificative ale situațiilor financiare, fie că acestea se datorează fraudei, fie erorilor și suficient pentru a pune la punct și aplica proceduri de audit suplimentare. Este important pentru auditor de a cunoaște foarte bine obiectivele și strategiile entității, pentru că ele generează riscuri de afaceri care pot da naștere la denaturări semnificative ale situațiilor financiare. Toate aceste probleme înglobate pot duce la exprimarea unei opinii de audit inadecvate, adică este un risc care trebuie luat în considerare, numit risc de audit.

Auditorul trebuie să planifice și să efectueze auditul pentru a reduce riscul de audit la un nivel suficient de scăzut în conformitate cu obiectivul auditului (urmărește să obțină suficiente probe adecvate pentru a putea adopta concluzii rezonabile pe care să-și bazeze opinia de audit).

Revista Conta: Puteți să dați câteva sfaturi de care un auditor ar fi bine să țină cont, care să îl ajute în desfășurarea misiunii de audit?

Iuliana Panaiteșcu: Auditorul ar trebui să aibă o atitudine de scepticism profesional în planificarea și desfășurarea unui audit, recunoscând posibilitatea existenței unor circumstanțe ce pot face ca situațiile financiare să fie semnificativ eronate. Atitudinea de scepticism înseamnă că auditorul face o evaluare critică, având

anumite îndoieli asupra validității probei de audit obținute. Această atitudine este necesară pentru a reduce riscul neglijării circumstanțelor obișnuite, riscul generalizării excesive în momentul emiterii de concluzii pe baza opiniei de audit și riscul utilizării eronate a procedurilor de audit și evaluării rezultatelor acestora.

Revista Conta: Putem vorbi de o componentă calitativă a activității de audit? Dacă da, care sunt detaliile care aduc calitatea activității de audit?

Iuliana Panaiteșcu: Controlul calității activității de audit este esențial. Calitatea controlului întărește credibilitatea informației financiare publicate și reprezintă o valoare adăugată și o mai bună protecție pentru acționari, investitori, creditori și alte părți interesate. Controlul calității este principalul mijloc de care dispune auditorul pentru a garanta publicului că întreaga activitate efectuată s-a desfășurat conform Standardelor Internaționale de Audit și Codului de Conduită Etică și Profesională. De asemenea, controlul calității conduce la îmbunătățirea calității misiunilor realizate. Societatea de audit trebuie să organizeze un sistem propriu de control intern al calității pentru obținerea unei asigurări rezonabile că societatea și personalul acesteia respectă standardele profesionale și cerințele normative și că rapoartele întocmite de societate sau partenerii de misiune sunt adecvate în funcție de circumstanțe. Auditorii trebuie să adere, în activitatea lor, la cele mai înalte standarde de etică. Prin urmare, aceștia trebuie să acționeze cu etică profesională, care se referă cel puțin la funcția lor de interes public, integritatea și obiectivitatea lor, competența profesională și atenția cuvenită. Funcția de interes public a auditorilor financiari înseamnă că o comunitate mai mare de oameni și instituții se bazează pe calitatea activității auditorilor. Buna calitate a auditului contribuie la o funcționare corectă a piețelor prin îmbunătățirea integrității și eficienței situațiilor financiare. În acest sens, se impune ca fiecare țară să își organizeze propriul sistem de supraveghere publică cu o funcționare eficientă privind activitatea auditorilor și a firmelor de audit.

Revista Conta: Pot fi întâlnite situații în care se întâmplă ca auditorul să nu poată emite o opinie sau să emită o opinie cu rezerve?

Iuliana Panaiteșcu: Atunci când auditorul ajunge la concluzia că situațiile fi-

nanciare prezintă o imagine fidelă (sau o prezintă cu fidelitate, sub toate aspectele semnificative), în concordanță cu cadrul general de raportare financiară stabilit, raportul trebuie să prezinte o opinie fără rezerve.

Acest tip de raport în care auditorul stabilește o opinie fără rezerve reprezintă exprimarea cea mai frecventă, urmare a realizării misiunilor de audit.

Întâlnim un raport de audit cu rezerve atunci când auditorul consideră că situațiile financiare pe ansamblu prezintă o imagine fidelă, însă fie a apărut o limitare a ariei misiunii de audit, fie datele financiare au dezvăluit o încălcare a IAS/ IFRS-urilor sau a Standardelor Internaționale de Audit.

„O opinie cu rezerve trebuie exprimată atunci când auditorul ajunge la concluzia că nu poate fi exprimată o opinie fără rezerve, dar că efectul oricărui dezaord cu conducerea sau limitarea ariei de aplicabilitate nu este atât de semnificativ și de profund, încât să necesite o opinie contrară sau declararea imposibilității de a exprima o opinie. Un raport cu rezerve poate lua forma unei „rezerve privind deopotrivă opinia și perimetrul“ sau a unei „rezerve privind numai opinia“. Când ne aflăm în ambele situații, înseamnă că auditorul nu a fost în măsură să colecteze toate elementele probante cerute de Standardele Internaționale de Audit. Prin urmare, se apelează la acest tip de opinie cu rezerve în situațiile în care aria de cuprindere a misiunii (perimetrul) de acțiune a auditorului a fost restrânsă de către client sau atunci când apar evenimente care împiedică auditorul să realizeze un audit complet. Utilizarea rezervei numai pentru opinie este limitată la cazurile în care situațiile financiare nu sunt întocmite cu respectarea principiilor contabile general acceptate.

În toate cazurile în care auditorul exprimă o altă opinie, alta decât una fără rezerve, în raport trebuie inserată o prezentare clară a motivelor care îl determină, iar, atunci când este cu puțință, o cuantificare a aspectelor posibile pe care le au asupra situațiilor financiare. Acest lucru se va prezenta într-un paragraf separat ce precede opinia sau imposibilitatea exprimării opiniei, sunt cazuri care necesită analize mai laborioase care își găsesc locul într-o notă la situațiile financiare. Imposibilitatea de a exprima o opinie trebuie declarată atunci când efectul posibil al limitării ariei de cuprindere a misiunii de audit este atât de semnificativ și cuprinzător, încât auditorul nu a putut să obțină suficiente probe de audit. |

Conversia scapă rapid clienții de moneda nepotrivită la credit

Conversia monedei de împrumut este o alternativă mai puțin costisitoare decât refinanțarea pentru a scăpa de un credit scump, eliminând necesitatea întocmirii unui nou dosar.

Singurul inconvenient este că sunt destul de puține băncile care oferă o astfel de facilitate.

ALEXANDRA POPA,

www.conso.ro

Cei care au contractat un credit fie în lei, fie în euro au resimțit direct în nivelul ratei lunare creșterea dobânzilor și a cursului de schimb. Spre exemplu, o rată lunară de 500 euro pentru un credit ipotecar însuma, în vara anului trecut, 1.550 lei, pentru ca, în doar câteva luni, să crească cu 300 lei ca urmare a aprecierii monedei europene. Nici cei care s-au îndreptat spre împrumuturile în lei nu au fost protejați. Majorarea dobânzii de politică monetară cu 2,5 puncte procentuale în doar câteva luni s-a resimțit direct în costurile impuse de bănci clienților. Astfel, pentru un credit de 300.000 lei pe 30 ani, o creștere cu 2,5 puncte procentuale a dobânzii face ca rata lunară să se majoreze cu peste 500 lei.

Evitarea comisionului de rambursare anticipată

Mulți clienți au dorit să schimbe valuta împrumutului sau chiar li s-a sugerat această soluție de către bănci. Însă cele mai multe oferă varianta refinanțării.

Această procedură presupune plata unui comision de rambursare anticipată, a unui comision de analiză dosar sau comision de acordare, care, însumate, pot ajunge în anumite cazuri până la 5-6% din valoarea creditului. Pentru un împrumut de 50.000 euro nu este deloc de neglijat un cost al refinanțării de 2.000 - 3.000 euro. În plus, chiar dacă se poate modifica și scadența sau chiar se poate obține o sumă suplimentară de bani, refinanțarea presupune întocmirea unui nou dosar de credit, cu toate actele necesare.

O alternativă mai puțin costisitoare și mult mai confortabilă este conversia valutară. Conversia presupune doar modificarea valutei împrumutului, fără a afecta scadența și fără a oferi posibilitatea obținerii unui împrumut mai mare. Avantajul provine din faptul că, odată cu schimbarea valutei, se va modifica și dobânda creditului, iar rata lunară poate înregistra o diminuare simțitoare. Ca și documentație, în cele mai multe cazuri nu se solicită adeverințe suplimentare, iar realizarea conversiei presupune un act adițional la contractul inițial în care se trec noua va-

lută și costurile creditului, precum și un nou scadențar. Totuși, sunt puține băncile care oferă această facilitate clienților săi, BCR, BRD, Alpha Bank sau Bancpost fiind o parte dintre acestea.

Cursul la care se face conversia

La BCR, clienții pot recurge la transformarea valutei creditului oricând pe perioada de derulare a creditului. Pentru aceasta se achită un comision de 0,5% din soldul creditului pentru prima solicitare urmând ca, în cazul în care în viitor va dori să recurgă din nou la conversie, clientul să plătească 1%. Conversia la BRD se realizează numai pentru creditele de nevoi personale sau pentru descoperitul de cont, și doar din euro în lei. Transformarea se realizează fără analiză suplimentară și fără perceperea unui comision de conversie, la cursul de schimb stabilit de către bancă, valabil pentru ziua respectivă. Singura condiție este ca, la data conversiei, clientul să nu înregistreze restanțe pentru acel credit.

La Bancpost, conversia valutară se comisionează cu 1% și, atunci când sumele sunt mari, spre exemplu în cazul creditelor garantate cu ipotecă, cursul la care se face transformarea este cel de licitație al băncii, mai avantajos decât cursul de la casa de schimb. Nu se solicită documentație suplimentară decât în situația în care noua rată lunară este superioară celei anterioare.

UniCredit Țiriac Bank nu percepe comisioane pentru realizarea conversiei valutare. Totuși, operațiunea se aprobă la cursul BNR în timp ce, în cont, transformarea dintr-o valută în alta se realizează după două-trei zile lucrătoare la cursul băncii, din ziua respectivă. Iar clientul va trebui să acopere din disponibilitățile proprii diferența dintre cursul băncii și cursul oficial al BNR.

În cazul Alpha Bank, clienții care doresc să modifice valuta împrumutului vor plăti un comision de 2% din soldul creditului, iar transformarea se va face la cursul de schimb practicat de bancă.

Conversia creditelor dintr-o valută în alta este posibilă și la Piraeus Bank, presupunând întocmirea unui act adițional la contractul de credit semnat inițial. Conversia se face la cursul de schimb al băncii valabil din ziua respectivă. |

Procedura de eşantionare pentru verificarea eligibilității cheltuielilor cu fonduri europene

Continuăm seria materialelor cu privire la modul de gestiune a fondurilor europene. În acest număr ne axăm pe verificarea prin sondaj pe bază de eşantion care are ca obiectiv verificarea bunei funcționări a sistemului de gestiune detaliat în manualele de proceduri. Astfel, respectarea prevederilor acestor manuale constituie baza de referință a oricărui control care va fi realizat.

Prin intermediul acestor verificări, AM POR se asigură de executarea atribuțiilor pe care le-a delegat către Organismele Intermediare. Verificarea vizează două aspecte: ● pe de-o parte, asigurarea respectării regulilor de procedură întocmite de către AM POR; ● pe de altă parte, analiza termenelor de instrumentare a dosarelor.

Rezultatele acestor verificări vor fi analizate de către AM POR, care trebuie să stabilească măsurile corective ce vor fi luate în vederea îmbunătățirii activității OI, urmărind realizarea următoarelor obiective specifice:

- punerea la dispoziția factorilor implicați a tuturor informațiilor referitoare la gestionarea și implementarea măsurilor;

- informarea periodică a autorităților locale, naționale și europene cu privire la evoluția măsurilor;

- intervenția în timp real asupra întregului lanț de gestionare și de control al ajutoarelor.

Organismele Intermediare vor efectua verificarea tehnică, financiară și pe teren a tuturor proiectelor.

Verificarea financiară constă în verificarea tuturor documentelor prezentate de beneficiar. Organismele Intermediare vor controla modul de implementare a proiectului, dacă s-au atins parametrii, dacă cheltuielile efectuate sunt destinate exclu-

siv realizării obiectivelor proiectului, dacă sunt legale, înregistrate în contabilitate și justificate de documente. Vor verifica, de asemenea, dacă beneficiarii au respectat prevederile contractuale, ale legislației române și comunitare în vigoare. Organismele Intermediare vor completa în acest sens Lista de verificare a cererilor de rambursare.

DGAPP va efectua un control amănunțit constând în verificarea tuturor documentelor justificative prezentate de beneficiar, în aceeași manieră ca acela efectuat de către Organismele Intermediare doar pentru un procent de minim 10%, dar nu mai puțin de 10 cereri de rambursare, dintr-o regiune, și minim 10% din cheltuielile eligibile aferente fiecărei axe prioritare. Totodată, ofițerul de contract ce va efectua verificarea pe baza eşantionului va verifica Lista de verificare și avizul întocmit de către Organismul Intermediar, utilizând, la rândul său, Lista de verificare a cererilor de rambursare.

Planul de verificare este elaborat de către AM POR, în cadrul Direcției Generale Autorizare și Plăți Programe – Serviciul Autorizare POR, în vederea implementării POR, prin următoarele metode:

- conform unui eşantion, bazat pe metoda analizei de risc prezentată mai jos,

- prin folosirea unui program informatic care va alege aleatoriu din baza de eşantionare un anumit număr de cereri de

rambursare. Prin fiecare metodă menționată se selectează un număr de cereri de rambursare, care însumate vor reprezenta minim 5% din cheltuielile eligibile aferente fiecărui Organism Intermediar și fiecărei axe prioritare, dar nu mai puțin de 10 cereri de rambursare din fiecare regiune.

Planul de verificare se stabilește trimestrial pe baza unui eşantion reprezentativ de proiecte contractate și de Cereri de rambursare cuprinse în cash-flow-ul de rambursare transmis trimestrial de fiecare Organism Intermediar.

În vederea garantării unei analize reprezentative, pe bază de eşantion, a gestionării POR, este nevoie să se asigure criteriile pertinente, semnificative ale caracteristicilor Programului, în vederea selecției dosarelor de controlat.

Metoda de eşantionare se revizuieste anual, în funcție de implementarea Programului și să ia în considerare rezultatele controalelor din campaniile precedente.

Controlul privind calitatea gestionării trebuie să fie reprezentativ pentru:

- toate axele;
- toate măsurile programului;
- toate organismele intermediare;
- amplitudinea proiectelor în costul total contractat;

- valoarea cererilor de rambursare în valoarea totală contractată pe proiect.

Șeful Serviciului Autorizare POR face eşantionarea pe bază de risc și stabilește lista proiectelor ce vor fi verificate, pe care o supune avizării directorului general al DGAPP și directorului general al AM POR.

Dacă este cazul, pot fi efectuate verificări asupra unor anumite proiecte din dispoziția Directorului general al AM POR sau a oricărei alte persoane din minister ce a depistat o posibilă iregularitate sau suspiciune de risc.

Modul de selectare a contractelor ce se vor verifica prin sondaj pe baza eşantionării riscului

Stabilirea numărului total de proiecte (cereri de rambursare) care vor fi incluse în eşantion, luând în considerare, după

caz, iregularitățile identificate la verificările anterioare.

Pentru efectuarea controlului, se va lua în calcul un procent de 5% din proiectele contractate sau cererile de rambursare, cuprinse în cash-flow-ul de rambursare transmis trimestrial de fiecare Organism Intermediar, din fiecare regiune și pe fiecare axă prioritară.

În acest fel, AM POR se asigură, pe de-o parte, că vor fi verificate dosarele depuse sau contractate, care au fost instrumentate de către ofițerii de contract din cadrul Organismelor Intermediare, iar pe de altă parte, că orice iregularitate identificată anterior impune o suplimentare a verificării dosarelor.

Selectarea proiectelor (cererilor de rambursare) care vor fi controlate și determinarea gradului de risc pentru fiecare proiect

Pentru ca AM POR să se asigure de o analiză completă a riscului verificărilor efectuate la nivel regional, s-a considerat că se vor utiliza maxim 5 factori de risc care vor avea ponderi diferite și vor conține punctaje cuprinse între 0-5, în funcție de expunerea la risc a elementului analizat.

Identificarea factorilor de risc pentru verificarea proiectelor (cererilor de rambursare)

Nr. Crt.	Factor de risc	Pondere
1	Cerere de rambursare finală	25%
2	Valoarea cererii de rambursare în total proiect	20%
3	Valoarea proiectului	20%
4	Beneficiar notificat/reziliat anterior	20%
5	Nr. de proiecte / ofițer de contract OI	15%

Se vor exclude din baza de eșantionare Cererile de rambursare aferente proiectelor care au făcut deja obiectul verificării în cadrul aceluiași an calendaristic

Șeful Serviciului Autorizare POR va completa Anexa 7.3.1.1 Determinarea gradului de risc pentru toate contractele, respectiv cererile de rambursare cuprinse în cash-flow-ul de rambursare transmis trimestrial de fiecare Organism Intermediar. După stabilirea gradului de risc, se completează Anexa 7.3.1.2. Lista proiectelor în urma stabilirii gradului de risc. Din această listă, se vor selecta pentru fiecare OI și pe fiecare axă prioritară primele 10 cereri de rambursare cu gradul de risc cel mai ridicat și se va completa Anexa 7.3.1.3. Lista proiectelor stabilite a fi verificate. Această listă este avizată de către Directorul general al direcției și de către Directorul General al AM POR.

Modul de selectare a contractelor ce se vor verifica prin sondaj pe baza eșantionării statistice

Se va utiliza un program de selectare de numere aleatoare ce poate fi găsit pe Internet la adresa: <http://www.auditnet.org/docs/statsamp.xls>. Numerele selectate de program din contractele, respectiv cererile de rambursare cuprinse în cash-flow-ul de rambursare transmis trimestrial de fiecare Organism Intermediar, vor fi salvate, listate și prezentate directorului general al DGAPP în vederea avizării. Contractele astfel selectate vor fi preluate în Anexa 7.3.2.1. Lista proiectelor stabilite a fi verificate. Această listă este avizată de către directorul general al DGAPP și de către Directorul general al AM POR.

Toate documentele ce stau la baza selectării contractelor ce urmează a fi verificate vor sta îndosariate la Șeful Serviciului Autorizare POR.

Procedura de verificare a eligibilității cheltuielilor pe baza documentelor justificative

Beneficiarul întocmește Cererea de Rambursare în 3 exemplare și transmite la Organismul Intermediar două exemplare,

însoțite de un set complet de copii după documentele justificative. Un exemplar al Cererii de Rambursare, însoțit de documentele justificative în original, va rămâne la sediul Proiectului.

Cererea de Rambursare a Beneficiarului trebuie să fie însoțită de următoarele documente justificative:

- copii după contractele încheiate de beneficiar;
- copii ale dosarelor de licitații;
- copiile facturilor;
- copiile documentelor care atestă plata (ex. ordine de plată, extrase de cont);
- copii după declarațiile vamale (pentru bunurile din import);
- copii după procesele-verbale de

recepție a bunurilor achiziționate;

- copii după procesele verbale de punere în funcțiune a bunurilor achiziționate
  - copie după autorizația de construire;
  - copii după adeverința ISC;
  - copie după autorizația dirigintelui de șantier;
  - copie după Garanția de bună execuție pentru servicii;
  - copie după Garanția de bună execuție pentru lucrări;
  - copie după procesul-verbal de predare-primire a amplasamentului și a bornelor de repere (pentru contractele de lucrări);
  - copii după procesele-verbale de lucrări ce devin ascunse (contracte de lucrări);
  - copii ale proceselor-verbale pe faze determinante;
  - copii ale procesele-verbale de recepție la terminarea lucrărilor;
  - copii după devizele financiare pentru servicii;
  - copii după situațiile de plată pentru lucrările executate aferente fiecărei facturii;
  - copii după certificatele de calitate;
  - declarația privind veniturile nete din proiect;
  - documente ce atestă dacă beneficiarul este plătitor de TVA;
  - alte documente relevante.
- Cererea de Rambursare în original, împreună cu toate aceste documente în copie, alcătuiesc Dosarul Cererii de Rambursare al Beneficiarului, dosar ce va fi depus la Organismul Intermediar.
- Cererea de rambursare trebuie să fie completată, datată, semnată (cu numele menționat în clar) și ștampilată de reprezentantul legal/tehnic al proiectului, având toate datele de identificare ale beneficiarului proiectului.
- În verificarea Cererii de rambursare se vor avea în vedere următoarele elemente:
- Autorizația de construire se va depune, în copie, pe care se va specifica „conform cu originalul” și „Cod proiect...”. Autorizația de construire aferentă proiectului trebuie emisă pe numele beneficiarului/ partenerului, membru al asociației de dezvoltare interregională care solicită finanțarea nerambursabilă, să aibă specificat titlul proiectului. De asemenea, în document trebuie specificată valoarea investiției care se va realiza. Autorizația de construire trebuie emisă în conformitate cu legislația în vigoare (Legea nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare) și să fie valabilă pe toată durata execuției lucrărilor.

Autorizația de construire pentru lucrările cu caracter provizoriu necesare în vederea organizării execuției lucrărilor de bază (organizare de șantier) se va atașa în copie.

Procesul-verbal de predare al amplasamentului și planul de amplasare al investiției conținând pozițiile bornelor topografice trebuie să fie datat, semnat (cu numele menționat în clar) și ștampilat de toate persoanele menționate în Programul de urmărire și control al calității lucrărilor. Data elaborării acestui document trebuie să fie ulterioară Ordinului de începere al lucrărilor.

Programul de urmărire și control al calității lucrărilor trebuie vizat de Inspekția de Stat în Construcții, semnat de reprezentantul legal/tehnic al proiectului, de proiectant și executant. Procesele verbale atașate Dosarului cererii de rambursare trebuie să fie elaborate și semnate în conformitate cu Programul de urmărire și control al calității lucrărilor.

Ordinul de începere al lucrărilor este documentul care atestă momentul începerii executării lucrărilor. Data emiterii acestui document trebuie să fie anterioară oricăror date de înregistrare a buletinelor de analiză, a întocmirii proceselor verbale de lucrări ascunse și a proceselor verbale pe faze determinate. De asemenea, data emiterii documentului trebuie să fie posterioară datei eliberării autorizației de construcție.

Procesele-verbale de recepție calitative, pentru lucrări ascunse și faze determinante să fie elaborate conform Programului de urmărire și control al calității lucrărilor din proiectul tehnic, semnate și ștampilate de toți participanții la elaborarea lor.

Procesele-verbale de recepție calitative trebuie completate, datate, semnate și ștampilate de către reprezentanții contractantului, beneficiarului, proiectant.

Procesele-verbale de lucrări ascunse trebuie completate, datate, semnate și ștampilate de către reprezentanții contractantului și beneficiarului. Procesele-verbale de lucrări ascunse vor acoperi stadiile fizice ale lucrărilor executate menționate în Raportul de execuție.

Procesele-verbale pe faze determinante trebuie completate, semnate, datate, ștampilate și să aibă o concluzie favorabilă. Acestea trebuie să facă referire la lucrările executate și menționate în Raportul de execuție.

Procesele-verbale de recepție la terminarea lucrărilor prezentate la ultima cerere de plată trebuie completate, datate, semnate și ștampilate.

Procesele-verbale de recepție a bunurilor achiziționate trebuie completate, datate, semnate și ștampilate.

Procesele-verbale de punere în funcțiune a bunurilor achiziționate trebuie completate, datate, semnate și ștampilate.

Procesele-verbale de predare-primire a serviciilor achiziționate: proiect tehnic, caiet de sarcini, detalii de execuție, prezentate la prima cerere de plată, trebuie completate, datate, semnate și ștampilate.

Situațiile de plată pentru lucrări și centralizatoarele situațiilor de plată trebuie semnate cu numele menționat în clar, ștampilate și datate de reprezentantul legal/reprezentantul tehnic, de dirigintele/inspector de șantier (pentru care s-a prezentat certificatul de atestare) și de executantul lucrării.

În ceea ce privește corelația dintre facturi și situațiile de plată, ofițerii de contract vor verifica:

- valoarea totală a situațiilor de plată pentru lucrări să corespundă cu valoarea din situația centralizatorului de lucrări aferent tranșei de plată;
- valoarea tuturor facturilor privind lucrările executate trebuie să fie egală sau mai mică cu valoarea din situația centralizatorului de lucrări aferent tranșei de plată;
- valoarea cheltuielilor din centralizatoarele situațiilor de plată (pentru lucrări) prezentate la tranșa de plată se încadrează în limita valorilor ofertelor câștigătoare pentru achiziția respectivă plus valoarea totală a actualizării ofertelor (dacă actualizarea este prevăzută în buget și în contractul de achiziție);
- calculele din centralizatoarele si-

tuațiilor de plată sunt corect realizate.

Realizarea tuturor lucrărilor trebuie să se facă în conformitate cu Graficul de execuție al lucrărilor. Dacă apar modificări, trebuie să se atașeze la Dosarul Cererii de rambursare actul adițional încheiat între beneficiar și furnizor.

Buletinele de analiză a materialelor încorporate și Certificatele de calitate/conformitate a materialelor folosite la lucrări nu trebuie atașate la Dosarul Cererii de rambursare deoarece acestea vor fi verificate de ofițerii de contract la vizita pe teren.

Aceste documente trebuie datate, semnate și ștampilate de autoritatea emitentă (vor fi înscrise numele și prenumele în clar al persoanelor împuternicite care au emis aceste documente). Buletinele de analiză vor fi emise de laboratoare autorizate, iar autorizarea acestora trebuie să fie în termenul de valabilitate.

Documentele și înregistrările privind asigurarea calității în construcții sunt: certificate de calitate, buletine de încercări, declarații de conformitate a calității produselor, procese verbale de recepție pentru produsele procurate, acorduri tehnice. Produsele noi pentru care s-au eliberat acorduri tehnice sunt supuse și activității de certificare de conformitate.

Referitor la materialele folosite la construcții, ofițerii de contract vor verifica pe teren următoarele documente:

- certificate de calitate;
- buletine de încercări;
- declarații de conformitate a calității produselor procurate;
- acorduri tehnice.

Pentru ca situațiile de plată să fie corect întocmite, ofițerii de contract vor urmări ca:

- stadiul de execuție declarat de beneficiar în Raportul de progres trebuie să fie conform cu Situația de plată;
- datele menționate în Raportul de progres să fie reale și să aibă acoperire în situația existentă la locul de implementare a proiectului;
- reflectarea în situația de plată a tipului și cantităților de lucrări real executate pe teren;
- prețurile unitare din situațiile de plată trebuie să fie mai mici sau egale cu prețurile unitare din oferta câștigătoare care este anexată la contractul de execuție;
- calculele pentru fiecare categorie de lucrări (cantitate, preț unitar și valoare) trebuie să fie corecte;
- lucrările din situațiile de plată sunt executate conform Graficului de execuție și se încadrează în capitolele din bugetul contractat. |

Formarea profesională continuă

La solicitarea societății civile, Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse a organizat, la 06.05.2008, dezbaterile publice a proiectului de lege, cu următoarea ordine de zi:

- prezentarea proiectului de act normativ;
- prezentarea și discutarea observațiilor și propunerilor referitoare la proiectul de act normativ.

Manifestarea a fost condusă de domnul secretar de stat Akos Derzsi și de domnul director Eugen Blaga.

La dezbateri au participat 32 de persoane, din partea unor instituții (Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților, DMPS București), comitete sectoriale, furnizori de formare profesională, organizații sindicale și patronale (CNS Cartel Alfa, UGIR 1903).

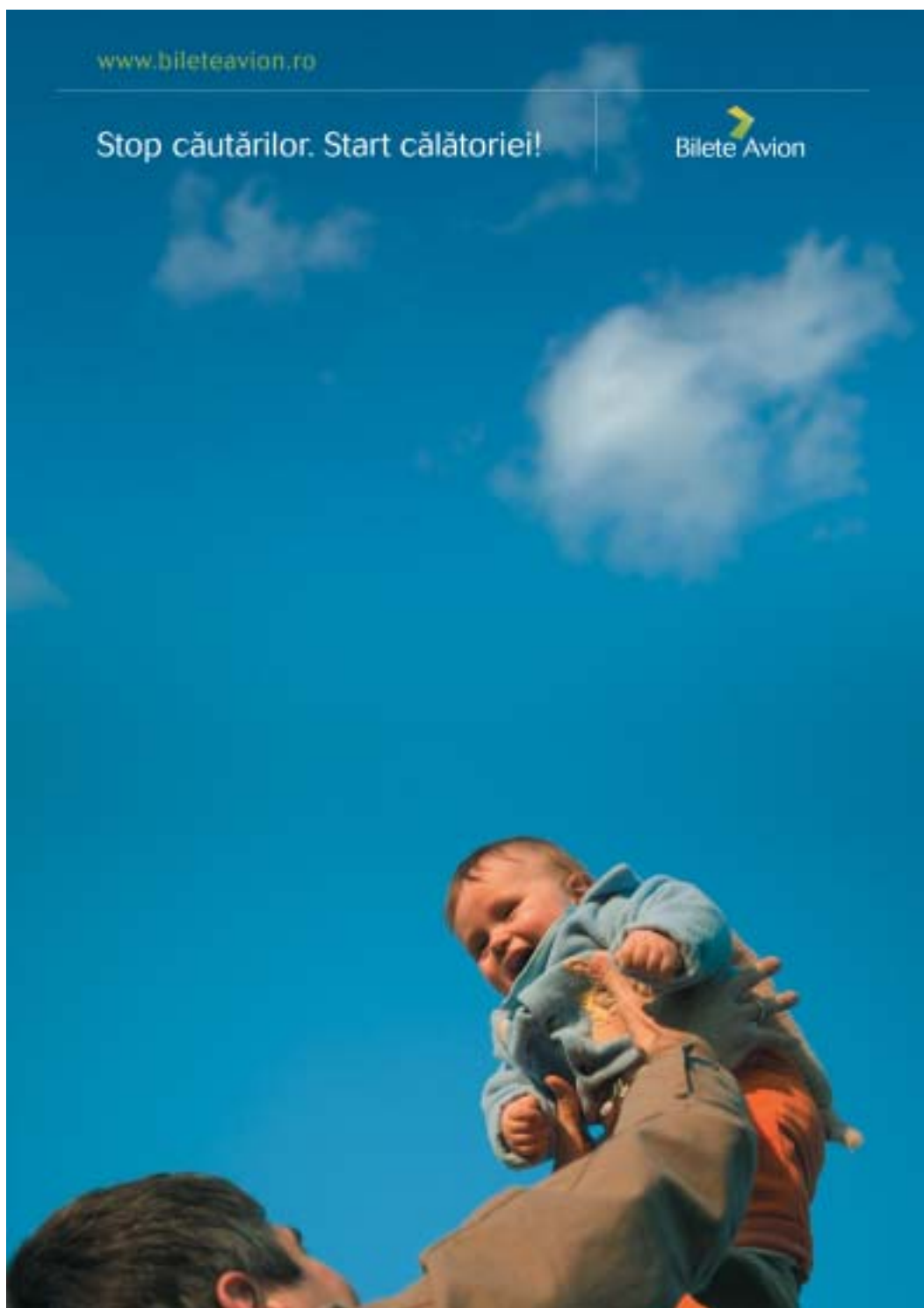
În deschidere, reprezentanții MMFES au făcut o prezentare a proiectului de lege și a procesului de elaborare a acestuia. Proiectul este rezultatul cooperării inter-

instituționale și al consultărilor atât în cadrul grupurilor de lucru organizate în acest sens (cu participarea reprezentanților Ministerului Educației și Cercetării, Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților), cât și

în cadrul seminariilor și dezbaterilor publice privind formarea profesională continuă.

Principalele observații ce au rezultat în urma discuțiilor sunt:

- Proiectul ar trebui să constituie cadrul general pentru formarea profesio-

nală, atât cea inițială, cât și cea continuă;

- Proiectul trebuie să acopere toate categoriile de persoane, inclusiv funcționarii publici și profesiile reglementate;

- Trebuie stabilite sursele de finanțare a formării profesionale (finanțarea comitetelor sectoriale, s-a propus subvenționarea formării profesionale continue de la bugetul asigurărilor pentru șomaj);

- Proiectul declară că urmărește promovarea calității formării profesionale continue, dar nu introduce criteriile pentru asigurarea calității;

- Sunt necesare prevederi tranzitorii,

nu se poate porni totul ca de la început, fără a se ține cont de ceea ce există în prezent;

- Comisiile de autorizare ar trebui să fie alcătuite din 7 membri, din care 2 reprezentanți ai patronatelor și 2 reprezentanți ai salariaților, iar reprezentanții direcțiilor de muncă și protecție socială să fie excluși;

- Elaborarea unei legi speciale pentru înființarea și organizarea comitetelor sectoriale, prin care să se rezolve și problema finanțării acestora;

- Se consideră oportună promovarea unui pachet legislativ compus din proiectul

legii privind formarea profesională continuă și proiectul legii privind înființarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Calificări;

- S-a ridicat problema asigurării confidențialității, a drepturilor de autor, și problema combaterii monopolurilor în domeniu, probleme care nu sunt abordate în proiectul de lege.

Concluzii:

- Proiectul de lege nu încurajează formarea profesională continuă;

- Cel mai important este rezultatul formării, și în prezent rezultatele sunt slabe. |

D-Link® integrează tehnologia Microsoft NAP în switch-urile xStack

D-Link®, furnizorul de soluții complete pentru rețele de computere destinate consumatorilor individuali și companiilor, anunță că a integrat tehnologia Microsoft NAP (Network Access Protection) în familia sa de switch-uri xStack. Microsoft NAP este o nouă platformă care controlează accesul la resursele rețelei, bazându-se pe identitatea fiecărui computer-client și a modului în care acesta respectă politica de guvernare corporatistă a unei companii.

Cu ajutorul Microsoft NAP, switch-urile D-Link xStack garantează că accesul fiecărui host în rețea este posibil numai dacă respectă politicile de securitate IT precum și dacă există o reactualizare a patch-urilor și semnăturilor anti-virus din sistemul de operare.

Disponibilă acum pentru Windows Server 2008, Microsoft NAP permite administratorilor de rețea să definească niveluri granulare de acces în rețea, în funcție de mai multe aspecte: cine este clientul respectiv, din ce grupuri face parte și în ce măsură respectă o anumită politică de guvernare corporatistă. Principalele obiective ale D-Link și Microsoft sunt ca utilizatorii să își poată asigura sistemele de rețea împotriva unor computere posibil infectate și să implementeze politici de securitate mai eficiente în rețele.

„La Microsoft, suntem încântați că D-Link a integrat Network Access Protection în produsele sale, ajutând astfel clienții să implementeze tehnologia NAP în întreaga lor infrastructură”, a declarat Gareth Hall, Windows Server Product Manager, Microsoft Marea Britanie.

Familia xStack de la D-Link este o soluție de switching de mare performanță, care oferă acel nivel superior de viteză și funcționalitate în administrare și securitate pe care îl impune piața de afaceri actuală, în continuă schimbare. În ultimii doi ani, D-Link a ajuns să se bucure de recunoaștere la nivel global, gama sa de switch-uri xStack înregistrând o ascensiune semnificativă în sectorul de telecomunicații și cel corporatist.

Comentând acest anunț, Dave Smith, VP Business Solutions D-Link Europa, a declarat: „Parteneriatul dintre D-Link și

Microsoft completează setul de caracteristici puternice ale familiei noastre de switch-uri corporatiste xStack. Pe viitor, intenționăm să integrăm tehnologia Microsoft NAP și în produsele noastre de securitate NetDefend, ceea ce ne va permite să asigurăm securitatea comunicațiilor E2ES. Asigurarea unui nivel maxim de securitate a rețelei este obiectivul pe care doresc să îl atingă la ora actuală profesioniștii din sectorul IT și directorii departamentelor tehnice. Integrând NAP în soluțiile de la D-Link, clienții noștri vor beneficia de politici de securitate îmbunătățite pentru accesul în rețea”, a fost concluzia lui Dave Smith.

Tehnologia xStack, care acoperă de la switch-uri 10/100 și Gigabit până la switch-uri managed Layer 2, -3 and -4, oferă o soluție completă pentru orice mediu corporatist. Toate switch-urile xStack sunt dotate cu caracteristici complete de securitate și control, un nivel performant de Quality of Service (QoS), și o interfață simplă de administrare, care ușurează mult activitatea administratorilor de rețea. |

Parteneriat strategic între FunGift și GECAD ePayment

FunGift.ro și GECAD ePayment au anunțat încheierea unui parteneriat pentru derularea tranzacțiilor online pe www.fungift.ro. La trei ani de la lansare, având peste 400 de produse diferite în portofoliu, FunGift.ro este unul dintre cele mai cunoscute magazine online de cadouri din România. Platforma aleasă este BRD ePayment®, soluția integrată de comerț electronic dezvoltată de GECAD ePayment care oferă toate funcționalitățile necesare dezvoltării unei afaceri online de succes: procesare plăți online, antifraudă, servicii webmarketing, instrumente de marketing și vânzări, rapoarte, suport tehnic 24/7.

„Dragostea față de client este pe primul loc în cadrul culturii organizaționale FunGift. Din această cauză căutăm pentru clienții noștri cele mai bune repere de pe piață – astfel că era normal ca atunci când vorbim despre metode de plată online să oferim clienților noștri soluția ePayment. Având în vedere că de la implementarea soluției, numărul comenzilor plătite online s-a dublat, mă aștept ca procentul plăților prin card să crească semnificativ în 2008”, explică Marius Ciocan, Project Manager FunGift.ro.

Conform declarațiilor FunGift.ro, plățile online reprezintă între 3%-5% din totalul vânzărilor înregistrate de magazin iar până la finalul anului oficialul companiei estimează ca plățile prin card să ajungă la 10%. Colaborarea între cele două companii include implementarea soluției BRD ePayment și pentru www.casualwear.ro, magazin online de confecții și accesorii și www.floriinconstanta.ro, primul magazin din rețeaua națională de florării online Flori în RO, din care mai fac parte alte 15 florării online locale.

„Cu șapte magazine online de profil apărute de la începutul anului numai în sistemul ePayment, cadourile online reprezintă un segment important pentru dezvoltarea comerțului electronic. Colaborarea cu FunGift ne onorează și reprezintă un pas înainte în promovarea către un public și mai larg a plăților online prin card”, declară Carmen Sebe, CEO GECAD ePayment. |

Noi soluții IBM pentru companiile mijlocii

Pentru a ajuta companiile de afaceri mijlocii să minimalizeze riscurile de afaceri și să maximizeze eficiența afacerii într-o economie globală, IBM (NYSE: IBM) a anunțat ultimele completări și îmbunătățiri pentru soluțiile dedicate clienților mijlocii și ofertele Express Advantage. Completările aduse portofoliului Express Advantage includ două oferte menite să se adreseze nevoii de soluții de continuitate a afacerilor pentru piețele de mijloc – un serviciu securizat pentru back-up-ul de date și pentru recuperare, dar și servicii pentru continuitatea și arhivarea e-mail-ului. Totodată mai sunt disponibile numeroase servicii pentru combaterea amenințărilor pe Internet, cât și serverele cu procesoare POWER6 și Intel, oferind posibilitatea de alegere a aplicației și de reducere a costurilor energetice și administrative.

IBM Express Advantage combină un portofoliu complet de oferte tehnologice, soluții pentru afaceri și opțiuni de finanțare, cu o rețea de parteneri locali și servicii suport pentru a crea în final o strategie puternică și completă ce ajută clienții mijlocii să-și sporească eficiența, să intensifice agenda de inovații și să crească. IBM continuă să beneficieze de aceste capacități prin care se diferențiază pe piață și prin care crește pe această piață de mijloc în valoare de 253 de miliarde de dolari, fiind una dintre oportunitățile de piață cu cea mai mare și mai rapidă creștere pentru IBM.

„Cele mai noi oferte Express Advantage se adresează celor mai mari probleme cu care se confruntă clienții noștri, iar strategia IBM de extindere a portofoliului, în special cu soluții de securitate și productivitate, este extrem de valoroasă pentru business-ul nostru“, a declarat Greg Faust, CEO al Valid Technologies. „Express Advantage ușurează identificarea și implementarea soluțiilor fiabile și sigure, furnizate prin cele mai bune echipe de suport. Acum, mai mult ca niciodată, IBM facilitează exploatarea inovațiilor tehnice ce diferențiază un business și generează creștere“.

Companiile de afaceri mijlocii se confruntă cu multe din provocările tehnologice și de business cu care se confruntă și corporațiile mari, însă trebuie să le rezolve cu resurse, timp și capital limitate. Ofertele IBM Express Advantage întru-nesc aceste cerințe prin soluții preintegrate, ușor de achiziționat și de gestionat. Detaliile despre cele mai noi oferte Ex-

press Advantage și ecosistemul de Business Partners includ:

Noi soluții Express Advantage pentru continuitatea business-ului

Servicii IBM pentru protecția informației – Remote Data Protection Express reprezintă un serviciu automat, securizat și la distanță pentru back-up-ul și recuperarea datelor pe PC și servere Windows. Acest serviciu important pentru mediile distribuite/la distanță includ tot hardware-ul, software-ul, managementul și monitorizarea de care întreprinderile mijlocii au nevoie pentru a implementa o strategie efectivă pentru protecția datelor. Serviciul Remote Data Protection Express se bazează pe capacitățile și expertiza dobândită de IBM prin recenta achiziție Arsenal Digital Solutions, lider mondial pentru protecția datelor la cerere.

Servicii IBM pentru protecția informației – IBM Information Protection Services – Data Retention and Archival – E-Mail Management Express permite partenerilor de afaceri să aleagă dintr-un portofoliu recent îmbogățit, incluzând continuitatea și arhivarea e-mail-ului, ambele cu trăsături și opțiuni ce pot fi combinate pentru a suporta diverse nevoi de management al e-mail-urilor găzduite de IBM. Prin serviciul de continuitate a e-mail-ului, partenerii de afaceri dobândesc un sistem la cerere pentru back-up-ul email-ului menit să ofere acces consistent și sigur la comunicările vitale din e-mail asigurând un acces neîntrerupt la aplicațiile și informațiile critice de e-mail.

Noi oferte Express Advantage Security

Conform Gartner, Inc., întreprinderile mici trebuie să compenseze resursele limitate prin implementarea unor soluții IT economice și corect proporționate. Gartner afirmă că până în 2010, 90% din costurile pentru securitatea infrastructurii pentru întreprinderile cu mai puțin de 500 de angajați vor fi direcționate către platformele de securitate. Pentru a oferi întreprinderilor mijlocii soluții de securitate proiectate și evaluate astfel încât să îndeplinească cerințele acestora, IBM a anunțat recent un portofoliu de servicii Express Advantage pentru îndepărtarea amenințărilor și servicii de securitate a datelor pentru mesagerie. Acestea includ:

Express Penetration Testing Services – servicii ce descoperă vulnerabilitățile

unei organizații prin simularea unui atac de rețea și mimarea tehnicilor folosite de atacatorii malițioși.

Express Multi-Function Security Bundle – noi servicii ce oferă cea mai completă protecție tip „do-it-yourself“ împotriva amenințărilor de rețea, vulnerabilităților, virusilor, spyware și spam, toate integrate într-o singură soluție Unified Threat Management (UTM).

Express Managed Multi-Function Security Bundle – dedicat clienților ce preferă o soluție completă pentru managementul securității. IBM oferă o serie de produse ce oferă protecție completă 24/7, monitorizare și o mare diversitate de servicii de securitate: firewall, VPN, anti-virus comportamental & signature, securitate pentru prevenirea intruziunilor (IPS), anti-spam și filtrare Web.

Express Managed Protection Services for Servers – servicii accesibile de protecție 24/7 pentru servere, acoperind o mare varietate de amenințări și servicii de monitorizare și management.

Într-o mare măsură, economia globală este dependentă de IT, făcând ca securitatea informațiilor și infrastructurii IT să fie mai importantă ca niciodată. Aceste noi oferte propun o protecție completă, accesibilă și preventivă pentru amenințările externe și interne.

Noi sisteme și soluții de optimizare IT din familia Express Advantage

Portofoliul Express Advantage include serverele recent lansate cu procesor POWER6 pentru optimizarea IT și un nou server economic pentru mediile de retail mijlocii.

IBM BladeCenter HS12 Express: Primul blade-server din domeniu cu un singur socket Intel, proiectat special pentru clienții ce doresc să adopte pentru prima dată sistemul blade.

Cu un preț începând de la 999 de dolari, HS12 Express este cel mai ieftin sistem blade de pe piață, fiind ideal pentru întreprinderile mici și mijlocii. HS12 Express ofera clienților disponibilitate, redundanță, scalabilitate și management energetic într-un pachet simplu și ușor de folosit, menit să elimine extra-costurile clienților pentru o putere de procesare pe care nu o folosesc.

IBM mai oferă un blade cu un singur socket Power. IBM BladeCenter JS12 Express permite clienților să ruleze AIX, Linux și IBM i (i5/OS) pe BladeCenter. |

Turcia conduce în topul preferințelor de vacanță

Turcia se întinde din Europa până în Asia Mică, aflându-se la confluența a două civilizații: europeană și orientală. Înconjurată de trei mări, Mediterana, Egee și Marea Neagră, destinațiile de vacanță din Turcia sunt numeroase și variate în toate perioadele anului datorită climei blânde specifice învecinării cu bazinul mediteranean.

Destinațiile turistice preferate sunt cele oferite de coasta Mării Egee și Mediterane

Turcia oferă mai mult decât albastrul mărilor și căldura nisipurilor aurii. Veți fi încântat de exotismul peisajului aspru al cascadelor de calcar de la Pamukkale, de peisajul unic al Capadochiei. La sud, chiar în inima Turciei se întinde o altă regiune, spectaculoasă prin frumusețile sculptate de natură: Capadochia cu un peisaj selenar, straniu modelat de forțele tectonice. Valuri de rocă vulcanică au fost modelate de ploii și vânturi. Orașele subterane de aici sunt adevărate galerii săpate de primii creștini ce se refugiau în fața invaziilor barbare. Istanbul, fosta Capitală a Imperiului Bizantin, este mărturia cea mai vie a cosmopolitismului și confluențelor culturale. Orașul este împărțit în două: orașul nou și cel vechi, acesta din urmă adăpostind locurile demne de vizitat. Biserica Sf. Sofia, ctitorie a împăratului Iustinian, este cea mai spectaculoasă atracție. Interioarele decorate cu mozaicuri și coloane cu puteri miraculoase atrag în fiecare zi mulțimi de vizitatori. În apropiere, se află palatul Topkapi, fost centru

al puterii otomane. Topkapi este un complex organic format din mai multe corpuri, grădini, iar Marele Bazar, de mărimea unui oraș, este un loc dedicat negustoriei, forfotind de turiști din toată lumea în căutare de suveniruri. Ankara, capitala țării, este mai degrabă un centru de afaceri decât unul dedicat turismului. Are însă un farmec special, dat de restaurante, cluburi, magazine sau galerii de artă. Puteți vizita aici Muzeul Civilizațiilor Anadoliene, Mausoleul lui Kenal, Moscheea Kocatepe. Ankara este înconjurată de podișul Anadoliei Centrale, cu o populație rară, cu un sol arid, deluros.

Kusadasi, Bodrum și Marmaris – unele dintre cele mai atractive orașe din Turcia

Una din principalele stațiuni ale Turciei, aflată la 90 km depărtare de Izmir, situat pe coasta de vest, Kusadasi are renumele de a fi unul dintre cele mai atractive orașe de la Marea Egee datorită vecinătății sale cu importante situri arheologice ca Efes, Didyma, Priene, Miletos. Plaje cu ape limpezi și calde asigură numeroase facilități: windsurfing, schi nautic, iahting, volei. Pe măsură ce soarele apune, cafenelele și terasele de pe bulevardul încadrat de palmieri devin tot mai solicitate. E o plăcere să vezi iahturile venind și plecând din port încadrate de peisajul asfințitului. Numeroasele restaurante servesc o mare varietate de feluri din pește sau specialități locale. Aici se află minunate moschei otomane și turcești. Moscheea Fortăreței este cea mai impres-

sionantă și monumentală moschee din Kusadasi. Moscheea Haji Ibrahim etalează stilul arhitectonic otoman al secolului XVII.

Bodrum, așezat pe o mică peninsulă, vecină cu insula grecească Kos, respiră atmosfera anticului Halicarnas, orașul lui Herodot. Interiorul Castelului Bodrum adăpostește un complex de clădiri și expoziții demne de vizitat, toate mărturiile ale unui Ev Mediu întunecat. Mausoleul din Halicarnas își etalează ruinele, fiind considerat una din Cele Șapte Minuni ale Lumii. O plimbare pe străzile mai puțin aglomerate vă va face să apreciați calmul și farmecul mediteranean al locurilor. Mulțimea de magazine și restaurante de-a lungul coastei este impresionantă. Seara, orașul intră într-un ritm alert al unei vieți de noapte efervescente. Amatorii de plajă și soare vor găsi locurile ideale în satele vecine orașului. Aici se pot bucura de o plajă generoasă presărată de hoteluri și restaurante. Înotul și windsurfing-ul sunt activitățile preferate ale tinerilor turiști. Bitez, situat la câțiva kilometri distanță, are o plajă liniștită, lipsită de frenezia marelui oraș. Aici vă veți putea bucura de apă bogată în vegetația acvatică care ține departe amatorii de sporturi marine. Dacă doriți să aveți parte de o atmosferă liniștită și vă plac drumețiile sau ieșirile în aer liber, puteți vizita plaja Yalikavak.

Nu cu mult timp în urmă, Marmaris era un oraș de pescari neînsemnat, dar datorită cadrului natural care se află aici, acesta a devenit un paradis turistic. Încadrat de portul natural și colinele împădurite cu brazi, Marmaris rivalizează ca frumusețe cu Bodrum. Cu o viață liniștită ziua și atractivă noaptea, orașul vă stă la dispoziție cu magazine, restaurante și cluburi de noapte. |

Peste 5.000 de bilete vândute la Whitesnake și Def Leppard

S-au vândut deja 5.000 de bilete pentru concertul susținut de cele două trupe rock, Whitesnake și Def Leppard, din 8 iulie, ora 19.00, de la Romexpo (parcarea B), București.

Turneul European Whitesnake/Def Leppard, din care face parte și concertul de la București, va debuta pe 17 iunie. Cele două trupe vor susține în total 22 de concerte, de-a lungul Europei și al Marii Britanii. Seara va fi deschisă de Iris, pentru a doua oară pe aceeași scenă cu Whitesnake (la o distanță de 11 ani), dar pentru prima dată cu Def Leppard.

Cea mai recentă ofertă muzicală a trupei este albumul „Good To Be Bad“, lansat la jumătatea lui aprilie 2008.

„Era și timpul să avem cântece noi pe care să le prezentăm fanilor Whitesnake. Acest album are toate elementele care-mi plac la Whitesnake și chiar mai mult...“, declară David Coverdale (fondatorul și solistul Whitesnake).

În 2008, legendarul David Coverdale aduce trupa Whitesnake înapoi, în turneu, pentru a sărbători 30 de ani de activitate a trupei. Prima etapă a turneului mondial The Good and the Bad 2008 a cuprins 5 spectacole, pe parcursul a 8 zile, în marile

orașe ale Noii Zeelande și Australiei – Wellington, Brisbane, Sydney, Melbourne și Adelaide.

Reacția publicului de la antipozi a fost cea scontată – stadioane/săli pline ochi.

Începând cu 3 mai, Whitesnake se află în America de Sud; 6 concerte în Brazilia – Manaus, Belo Horizont, Rio de Janeiro, Sao Paulo, Curitiba, Porto Alegre, două în Argentina, ambele la Luna Park din Buenos Aires, în două zile consecutive și câte unul în Chile (Santiago), Peru (Lima) și Mexic (Mexico City).

Publicul sud-american, mai ales cel brazilian, își confirmă afinitatea față de rock și marile sale trupe. În prima jumătate a lui iunie, Whitesnake va concerta în Scandinavia – Suedia, Finlanda, Islanda, Norvegia și Danemarca, date urmate de participarea la festivalul Arrow Classic – Nijmegen, Olanda.

Def Leppard

Prima etapă a turneului mondial a cuprins 20 de date pe pământ nord-american, în Statele Unite și Canada; 4 concerte canadiene și două americane au fost amânate din cauza unei infecții respiratorii de care a suferit vocalistul trupei – Joe Elliott.

Etapă a doua ar fi trebuit să debuteze în India, la 16 și 18 mai; spectacolele au fost amânate din cauza convocării de alegeri anticipate, de către guvernul indian, fapt care a indisponibilizat mai multe locații de spectacole și sport.

Urmează 28 de concerte în Europa și Marea Britanie.

Pentru a treia etapă a tuneului, Def Leppard se va întoarce în America de Nord; 16 concerte în Statele Unite și Canada, cuprinzând-le și pe cele amânate din prima etapă. |

Elite Art Gallery promovează arta românească în lume

Galeria Artelor a Cercului Militar Național din București găzduiește, până la 29 mai, expoziția „Elite Art Gallery @ Europ’Art 2008“. Expoziția, organizată de Galeria Asociației Elite Art Club Unesco, prezintă publicului participarea „Elite Art Gallery“ la ediția a XVII-a a Târgului Internațional de Artă de la Geneva, „Europ’Art“, desfășurat în perioada 30 aprilie – 4 mai 2008, reluând expunerea realizată la „Europ’Art“.

Unele aspecte culturale sau administrative ale promovării internaționale ale artei contemporane românești, care au fost pregnante prin participarea, în premieră, la „Europ’Art“, vor putea fi discutate în cadrul celei de-a doua întâlniri dintre organizatori, artiști expozanți, oameni de artă și public. Expoziția poate fi vizitată, de luni până duminică, între

orele 11.00-19.00. „Europ’Art“ este una din cele mai importante manifestări artistice internaționale dedicată artelor plastice și vizuale.

„Ajuns la a XVII-a ediție, Târgul Internațional de Artă de la Geneva a atins o excepțională dezvoltare sub deviza «L’art en toute liberte», prezentând publicului larg galerii și artiști expozanți dintr-un număr-record de peste 30 de țări“, se arată într-un comunicat al „Elite Art Club UNESCO“.

„Participarea noastră la «Europ’Art» este prima participare oficială din România la acest nivel și reprezintă un prim pas al strategiei galeriei pentru promovarea internațională a artei contemporane românești. Totodată, participarea noastră la această manifestare culturală de anvergură a presupus un deosebit efort

instituțional și financiar, standul românesc având un catalog și mijloace multimedia de prezentare a artei românești, precum și a site-ului www.eliteart-gallery.com“, se mai arată în comunicatul „Elite Art Club Unesco“. Artiștii români expozanți au fost: Alexandru Andronache, Vitalie Butescu, Simion Crăciun, Ion Drăghici, Ion Lazăr, George Mircea, Marilena Murariu, Virgil Parghel, Mihai Sârbulescu și Veaceslav Tuhari.

„Elite Art Gallery“ este un brand al „Elite Art Club UNESCO“ și reprezintă modalitatea prin care Asociația va pune la dispoziție online serviciile sale în domeniul artelor plastice: galerie de artă, consultanță, impresariat, organizare și logistică, magazin și agendă culturală. |

TOP PROGRAME DE CONTABILITATE

Firma anului

COMETA	www.cometa.ro		
--------	---------------	--	--

ERP premiul de notorietate

I CLASSOFT	www.classoft.ro	ClassoftSQL ERP/CRM	
II COMETA	www.cometa.ro	CONTAB SQL	
III BLUE LOGIC	www.trendix.ro	TRENDIX	

ERP premiul de calitate

I CLASSOFT	www.classoft.ro	ClassoftSQL ERP/CRM	
II COMETA	www.cometa.ro	CONTAB SQL	
III Synchronicity One	www.evexp.ro	Evo XPerience	

Contabilitate premiul de notorietate

I COMETA	www.cometa.ro	CONTAB SQL-contabilitate	
II CIEL Romania SA	www.ciel.ro	CIEL Conta	
III BLUE LOGIC	www.trendix.ro	TRENDIX/ CONTA GENERALA	

Contabilitate premiul de calitate

I COMETA	www.cometa.ro	CONTAB SQL	
II CIEL Romania SA	www.ciel.ro	CIEL Conta	
III ARTSOFT SRL	www.artsoft.ro	ContArt 3.0	
IV INFOSTAR GRUP	www.infostargrup.ro	DotNext	

Gestiune premiul de notorietate

I COMETA	www.cometa.ro	CONTAB SQL-gestiune	
II CIEL Romania SA	www.ciel.ro	CIEL Gestiune Comercială	
III BLUE LOGIC	www.trendix.ro	TRENDIX/ CONTA GENERALA	
IV ARTSOFT SRL	www.artsoft.ro	ContArt 3.0	

Gestiune premiul de calitate

I COMETA	www.cometa.ro	CONTAB SQL-gestiune	
II BLUE LOGIC	www.trendix.ro	TRENDIX / CONTA GENERALĂ	
III CIEL Romania SA	www.ciel.ro	CIEL Gestiune Comercială	

TOP PROGRAME DE CONTABILITATE

Salarii premiul de notorietate

I	COMETA	www.cometa.ro	CONTAB SQL-personal și salarii	
II	CIEL Romania SA	www.ciel.ro	CIEL salarii	
III	BLUE LOGIC	www.trendix.ro	TRENDIX/ SALARII	

Salarii premiul de calitate

I	COMETA	www.cometa.ro	CONTAB SQL-personal și salarii	
II	CIEL Romania SA	www.ciel.ro	CIEL salarii	
III	WIZROM SOFTWARE	www.wizrom.ro	WIZSALARY	

PARTIDA SIMPLĂ premiul de notorietate

I	BITOMIC SOFTWARE	www.pcont.ro	PCONT	
II	AUTOSOFT	www.autosoft.ro	AUTOSOFT CONTPERS	

PARTIDA SIMPLĂ premiul de calitate

I	BITOMIC SOFTWARE	www.pcont.ro	PCONT	
II	AUTOSOFT	www.autosoft.ro	AUTOSOFT CONTPERS	

Program de Facturare premiul de notorietate

I	COMETA	www.cometa.ro	CONTAB-SQL Facturare	
II	MIDSOFT IT GROUP SRL	www.midsoft.ro	FACTURIS	
III	CIEL ROMANIA SA	www.ciel.ro	CIEL Facturare	

Program de Facturare premiul de calitate

I	Intelligent IT	www.program-facturi.ro	SMART BILL 2008	
II	COMETA	www.cometa.ro	CONTAB-SQL Facturare	
III	MIDSOFT IT GROUP SRL	www.midsoft.ro	FACTURIS	

BUSINESS INTELLIGENCE premiul de notorietate

I	Synchronicity One	www.evoxp.ro	Evo XPperience Manager	
II	AHM GROUP	www.ahm.ro	WEB ACCOUNT	
III	BRAIN SOFTWARE	www.brainsoftware.ro	Queen's B.I.	

BUSINESS INTELLIGENCE premiul de notorietate

I	Synchronicity One	www.evoxp.ro	Evo XPperience Manager	
II	BRAIN SOFTWARE	www.brainsoftware.ro	Queen's B.I.	
III	AHM Group	www.ahm.ro	WEB ACCOUNT	

ABONAȚI-VĂ

și economisiți **40%** pe lună față de prețul de pe copertă

Abonamentele se pot contracta la: ● sediul redacției ● oficiile poștale
● filialele RODIPET* ● firmele de distribuție a abonamentelor

* se adaugă taxa de distribuție percepută de firma care facturează serviciul de abonare și distribuție

Dacă nu ați reușit să contactați o firmă de abonamente sau să ajungeți la un chioșc/magazin de presă aveți posibilitatea să cumpărați revista sau să contractați abonamente online, în siguranță, pe site-ul

www.revistaconta.ro

în secțiunile dedicate, completând formularele existente.

Modalități de plată:

Contravaloarea abonamentului se poate achita în contul INTERMEDIA CONCEPT SRL:
R095BTRL0410120279973801 deschis la Banca Transilvania – Sucursala Lipscani.

Trimiteți o copie după documentul de plată, împreună cu acest talon completat
la OP33, CP144 sau prin fax (021) 316.31.85 până la data de 20 a fiecărei luni (data Poștei)
pentru abonamentele aferente lunii următoare.

TALON DE ABONAMENT

Nume și prenume*..... Vârsta..... Funcția..... Compania*..... (se completează pentru abonamentele pe persoană juridică) Perioada de contractare abonament*..... Domeniu de activitate..... CUI*..... Registrul Comerțului.....
(se completează pentru abonamentele pe persoană juridică)

Adresa*: Str. .... nr. .... bl. .... sc. .... et. .... ap. .... localitate..... județ/sector..... OP.....
tel. .... fax..... e-mail.....

*câmpuri obligatorii

3 luni ..... 22,5 RON   6 luni ..... 42 RON
 9 luni ..... 58,5 RON   12 luni ..... 72 RON

Prin completarea prezentului talon sunt de acord ca datele mele să fie incluse în baza de date cu cititorii revistei **conta**.

Pentru informații și sesizări privind distribuția și contractarea abonamentelor ne puteți contacta la telefoanele: 031/105.01.27; 031/105.01.28; 031/105.01.29

Politica

Reducerea conflictului

Reducerea conflictului este un obiectiv de prioritate pentru guvernul român, în special în ceea ce privește relațiile cu vecinii. Guvernul va lua toate măsurile necesare pentru a evita orice tensiune și pentru a asigura o cooperare eficientă în regiunea noastră.

Companii Hotărât să fuzioneze

Un număr de companii din România sunt gata să fuzioneze pentru a crește competitivitatea și eficiența. Aceste fuziuni vor permite companiilor să își consolideze poziția pe piață și să ofere servicii mai bune clienților.

Viata Partidului LUMI se strine atac

Partidul LUMI este atacat din toate părțile pentru politica sa. Criticii susțin că măsurile luate de guvern sunt insuficiente și că țara continuă să se confrunte cu probleme economice și sociale.

Banca Tiriac modifică oferta

Banca Tiriac anunță modificări în oferta sa de servicii financiare. Noile produse și condiții vor oferi clienților mai multe opțiuni și flexibilitate în gestionarea banilor lor.

Business Style

Bijuteriile marca Omega vor străluci și la București

Florin Mădăraș. Nu cred în modurile sau stilurile.

Compania Omega prezintă o colecție de bijuterii care combină eleganța și stilul modern. Aceste bijuterii sunt perfecte pentru orice ocazie și vor străluci în orice mediu.

Marca Furia, luxul accesibil

Marca Furia oferă produse de lux la prețuri accesibile. Aceste produse sunt realizate din materiale de calitate și sunt perfecte pentru cei care apreciază stilul și confortul.

Articole suplimentare din secțiunea Business Style, inclusiv detalii despre evenimentele și produsele prezentate.

NOU

ACUM SI SCHE SIMPLE SI MAI RAPID SI MAI IEFTIN

Trimiteți prin SMS textul **Curierul Național** și sunteți abonat.

- ☐ numărul 7405 - pentru 1 ban + 1 ban GRATUIT
- ☐ numărul 7409 - pentru 2 bani + 1 ban GRATUIT

Ofertele vor fi contractate telefonic de un operator pentru stabilirea detaliilor.

Abonamentele costă până la data de 30 a lunii se încheie începând cu data de 1 a lunii următoare.

*prețul nu include TVA

Economisiți 53% pe lună

față de prețul de copertă dacă vă abonați astăzi!

Abonamentele se pot contracta la: • sediul redacției • oficiile poștale* • filialele Rodpet* • firmele de distribuție a abonaților* • prin ordin de plată sau mandat poștal • pe site-ul www.curierulnational.ro

Contractarea abonamentului se poate realiza în contul SC CURIERUL NATIONAL SA, str. Cristian Popigheanu, nr. 2-4, sector 1, București, RC J40/8835/1992, CUI 1594521, RO66RZBR0000 0600 0867 3236 Raiffeisen Bank-Arzu.

Trimiteți copie după documentul de plată, împreună cu talonul alăturat, completat pe adresa SC CURIERUL NATIONAL SA București, sau prin fax (021) 312.13.00 până la data de 20 a fiecărei luni (data Poștei), pentru abonamentele aferente lunii următoare.

Pentru persoane juridice
 ☐ Prețul abonamentului lunar: 10 RON
 Pentru persoane fizice
 ☐ Prețul abonamentului lunar: 8,9 RON
 ☐ Prețul pe mai multe luni: 8,9 RON x nr. de luni

*Se adaugă taxa de distribuție percepută de firma care facturează serviciul de abonare și distribuție

TALON DE ABONAMENT

Nume și prenume* _____ Adresa* (pentru București se adaugă oficiul poștal):
 Vârsta _____ Funcția _____ strada _____ nr. _____ bl. _____ sc. _____ et. _____ ap. _____
 Compania* _____ Localitate _____ județ/sector _____ OP _____
 (se completează pentru abonamentele pe persoană juridică) telefon* _____ fax _____ e-mail _____
 Perioada de contractare abonament* _____
 Domeniul de activitate _____ CUI* _____
 Domeniul de activitate _____ CUI* _____
 Registrul Comerțului _____
 (se completează pentru abonamentele pe persoană juridică) _____

*câmpuri de completare obligatorii
 Pentru informații și sesiuni privind distribuția și contractarea abonaților, ne puteți contacta la telefon 031.690.01.61 / 162 / 163, tel./ fax: 021.316.31.85 / 021.599.55.00
www.curierulnational.ro

Prin completarea prezentei taloni, sunt de acord cu datele mele să fie tratate la baza de date cu criștea zărilor Curierul Național.